

***Sprawozdanie z realizacji
w 2023 roku zadań w ramach
Miejskiego Programu
Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Lublinie na lata 2021 - 2025***

Spis treści

Wprowadzenie.....	- 3 -
Cel I. Wzrost oddziaływań profilaktycznych i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie w Lublinie.	- 4 -
Zadanie 1. Prowadzenie statystyk i analiz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie w Lublinie.	- 4 -
Zadanie 2. Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Lublin.	- 5 -
Zadanie 3. Edukacja społeczna, profilaktyka i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- 16 -
Cel II. Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	- 26 -
Zadanie 1. Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy.	- 26 -
Zadanie 2. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu.	- 33 -
Zadanie 3. Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie, także w toku postępowania karnego.	- 38 -
Zadanie 4. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	- 40 -
Cel III. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.	- 41 -
Zadanie 1. Zapewnienie skutecznych oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym korekcyjno-edukacyjnych, interwencyjnych i terapeutycznych.	- 41 -
Zadanie 2. Zapobieganie kontaktowania się osób stosujących przemoc w rodzinie z osobami dotkniętymi przemocą.	- 43 -
Cel IV. Podnoszenie poziomu kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy nimi.	- 45 -
Zadanie 1. Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury „Niebieskie Karty” i prowadzenia interwencji kryzysowej.	- 45 -
Zadanie 2. Doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy rodzinie w Lublinie.	- 51 -

Wprowadzenie

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2021 – 2025 został uchwalony przez Radę Miasta Lublin w dniu 17 grudnia 2020 roku (Uchwała Nr 777/XXIV/2020).

Opracowanie i realizacja Programu jest zadaniem własnym gminy i wynikała z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: zapewnienie dostępności pomocy osobom z problemem przemocy domowej, profilaktykę i edukację społeczną w zakresie zjawiska przemocy domowej, rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie jest realizowany przez instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:

- Zespół Interdyscyplinarny,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie;
- Urząd Miasta Lublin,
- Centrum Interwencji Kryzysowej,
- sądy i prokuratury rejonowe,
- Komendę Miejską Policji,
- Straż Miejską Miasta Lublin,
- Areszt Śledczy,
- Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- placówki oświatowe,
- placówki ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe i inne podmioty.

Beneficjentami programu są mieszkańcy Lublina uwikłani w sytuację przemocy domowej (osoby zagrożone przemocą, doświadczające przemocy, sprawcy oraz świadkowie), a także podmioty zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy domowej.

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Lublina. Cele szczegółowe programu to:

1. Wzrost oddziaływań profilaktycznych i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie w Lublinie.
2. Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Podnoszenie poziomu kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy nimi.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone w oparciu o informacje przekazane przez następujące podmioty działające na terenie Lublina:

- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Urząd Miasta Lublin:
 - Wydział Oświaty i Wychowania,
 - Wydział Inicjatyw i Programów Społecznych,
 - Wydział Zdrowia i Profilaktyki,
 - Wydział Spraw Mieszkaniowych,
- Centrum Interwencji Kryzysowej,
- Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE”,
- Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Sąd Rejonowy Lublin – Zachód,
- Sąd Rejonowy Lublin – Wschód,
- Prokuraturę Okręgową,
- Komendę Miejską Policji,

- Straż Miejską Miasta Lublin,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej,
- Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu,
- Areszt Śledczy,
- Ośrodek Leczenia Uzależnień.

Cel. I. Wzrost oddziaływań profilaktycznych i edukacja społeczna w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie w Lublinie.

Zadanie 1. Prowadzenie statystyk i analiz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie w Lublinie.

■ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie

Zjawisko przemocy jest diagnozowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, w tym Sekcję ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR, która analizuje dane statystyczne zgromadzone w ramach procedury Niebieskie Karty i wyciąga wnioski, które są zawarte w corocznych sprawozdaniach. Statystyka prowadzona jest w systemie półrocznym i rocznym. Wnioski i tendencje w skali przemocy wykorzystywane są przy planowaniu działań na kolejne okresy, jak również w ramach realizowanych projektów.

W 2023r. sporządzono następujące raporty i sprawozdania z pracy w środowiskach rodzin dotkniętych problemem przemocy:

- sprawozdanie z realizacji w 2022 r. Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2021 - 2025,
- sprawozdanie z realizacji przez Sekcję ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie zadań ujętych w Programie Zapobiegania Przeszłości oraz Poprawy Bezpieczeństwa Mieszkańców i Porządku Publicznego „Bezpieczny Lublin” za rok 2022,
- sprawozdanie z realizacji w 2022 r. Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- sprawozdanie opisowe za rok 2022 z działalności Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR w Lublinie,
- sprawozdanie opisowo - finansowe z działalności w 2022 r. Sekcji oraz Zespołu Interdyscyplinarnego,
- sprawozdanie Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2022 r. z uwzględnieniem osób małoletnich, niepełnosprawnych i starszych - w cyklu półrocznym i rocznym,
- roczne sprawozdanie z działalności samorządów lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 r. (ankieta KCPU – G1),
- raport i analiza "Czynniki sprzyjające i utrudniające udzielanie skutecznej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie w Mieście Lublin w 2022r.",
- „Raport o stanie Miasta Lublin” w zakresie zjawiska przemocy w Mieście Lublin w 2022 r.,
- sprawozdanie dot. sporządzonych w 2022 r. przez uprawnione podmioty formularzy "Niebieskich Kart - A" dla Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego,
- sprawozdanie z działań podejmowanych w 2022 r. przez Sekcję ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lublin 2021-2030,
- sprawozdanie z realizacji przez Sekcję ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR projektu pn. cyklu spotkań w ramach utworzonej grupy samopomocowej dla kobiet doświadczających przemocy w ramach projektu finansowanego z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Lublin na rok 2022,
- sprawozdanie z działań podejmowanych w 2022 r. w ramach procedur NK dot. uchodźców z Ukrainy,
- sprawozdanie z działań w 2022 r. w ramach monitoringu programów wojewódzkich w obszarze polityki społecznej,

- sprawozdanie dot. sporządzonych w latach 2021-2022 formularzy "Niebieskich Kart - A" przez poszczególne podmioty,
- zestawienie Niebieskich Kart u cudzoziemców za lata 2022-2023,
- dane statystyczne dot. procedury Niebieskie Karty w latach 2021-2022 na zapytanie Fundacji Wolności w trybie dostępu do informacji publicznej.

■ Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie

Zjawisko przemocy corocznie jest diagnozowane przez wszystkie instytucje, które realizują Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2021 – 2025 i składają sprawozdanie z realizacji ww. Programu do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2023 r. opracowano i przesłano do Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów Urzędu Miasta Lublin sprawozdanie z realizacji przez Zespół Interdyscyplinarny strategii i programów w celu zamieszczenia w „Raporcie o stanie Miasta Lublin za 2022 rok”.

Ponadto sporządzono Sprawozdanie opisowo – finansowe za rok 2022 z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Sprawozdanie z realizacji w 2022 r. zadań w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Lublinie na lata 2021 – 2025, które w marcu 2023 r. zostało złożone do Prezydenta Miasta Lublin i Biura Rady Miasta Lublin oraz zostało przyjęte przez Radnych na sesji Rady Miasta w dniu 27 kwietnia 2023 r.

■ Komenda Miejska Policji w Lublinie

Komenda Miejska Policji w Lublinie, w ramach realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” gromadzi dane, w zakresie liczby sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” na terenie działania Komisariatów Policji I – VII, podległych Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie.

Zadanie 2. Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Lublin.

■ Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. dane dotyczące procedury „Niebieskie Karty” przedstawiały się następująco:

- do Przewodniczącego Zespołu wpłynęło 710 formularzy „Niebieskich Kart – A”,
- procedurę „Niebieskie Karty” realizowano w 1000 przypadkach,
- po raz pierwszy w 2023 r. wszczęto 583 procedury,
- wypełniono 122 formularze „Niebieska Karta-A” dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur,
- 417 Niebieskich Kart stanowiło kontynuację z poprzednich lat,
- zakończono 685 procedur „Niebieskie Karty”,
- utworzono 589 nowych grup: 406 grup roboczych oraz 183 grupy diagnostyczno-pomocowe,
- wydano 964 dokumenty dotyczące grup, w tym:
- 658 zarządzeń w sprawie powołania i zmiany członków grup roboczych,
- 306 uchwał Zespołu w sprawie powołania i zmiany składu grup diagnostyczno – pomocowych;
- wydano na prośbę klientów 33 informacje dotyczące prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” w rodzinie.
- odbyło się 2524 posiedzeń grup roboczych i diagnostyczno-pomocowych, podczas których sporządzono:
 - 672 formularzy Niebieska Karta-C,
 - 432 formularzy Niebieska Karta-D.

Liczba Niebieskich Kart wszczętych w 2023 r. przez poszczególne podmioty przedstawiała się następująco:

Podmiot uprawniony do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”	Liczba formularzy „Niebieskich Kart – A”
Policja	526
pomoc społeczna	159
oświata	19
ochrona zdrowia	5
Żandarmeria Wojskowa	1

■ Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin

Powyższe zadanie lubelskie placówki oświatowe realizowały poprzez wnikliwą obserwację uczniów w ciągu roku szkolnego (np. występowanie zachowań nieakceptowalnych społecznie wśród uczniów, ich funkcjonowanie w grupie, stan zdrowia, wygląd zewnętrzny, samopoczucie oraz frekwencję na zajęciach), a także badania ankietowe dotyczące bezpieczeństwa w szkole, diagnozy potrzeb i problemów uczniów, arkusze diagnozy sytuacji socjalno-rodzinnej, wychowawczej uczniów, wywiady środowiskowe z wychowankami, pogadanki, prelekcje, konsultacje, konferencje (m.in. diagnozujące zjawisko przemocy w szkole, sytuację wychowawczą klas pierwszych, relacje między rodzicami i dziećmi, poczucie bezpieczeństwa wśród uczniów, poziom stresu i jego przyczyny, rozpoznające sytuację bytową i rodzinną uczniów pod kątem stosowania przemocy domowej). Odbywały się również spotkania uczniów z przedstawicielami Policji dotyczące bezpiecznego zachowania w domu, szkole, na ulicy. Obserwowano również teren placówek przy użyciu monitoringu wizyjnego.

Do zadań psychologów, pedagogów oraz wychowawców należało monitorowanie oraz dokumentowanie podjętych działań dotyczących sytuacji rodzin, w których dochodziło do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy. Szkoły i placówki angażowały rodziców do współuczestnictwa w realizacji zadań edukacyjno-wychowawczych. Pozyskiwały również informacje od rodziców lub opiekunów prawnych, kuratorów sądowych, a także pracowników MOPR, PPP czy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Współpracowały z Policją, Strażą Miejską, Sądem Rodzinnym oraz II Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodziny i Nieletnich.

W placówkach oświatowych systematycznie dokonywano diagnozy sytuacji socjalno-rodzinnej uczniów za pomocą ankiet i wywiadów. Prowadzone były również rozmowy korygujące patologiczne postawy wewnątrzrodzinne. Na bieżąco monitorowano, analizowano i reagowano na niepokojące sytuacje dotyczące młodzieży o szczególnych potrzebach rozwojowych oraz przeciwdziałano negatywnym zjawiskom, zachowaniom i sytuacjom wychowawczym na terenie placówek i poza nimi. W przypadkach podejrzenia zaistnienia przemocy domowej w środowisku rodzinnym uczniów podejmowano właściwe interwencje na terenie szkół i placówek oraz organizowano pomoc specjalistyczną. Ponadto poradnie pedagogiczno-psychologiczne w ciągu trwającego roku szkolnego prowadziły działania postdiagnostyczne, wydając uczniom orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na zagrożenie niedostosowaniem społecznym. Diagnozowały również indywidualnych pacjentów oraz rodziny pod kątem przemocy i monitorowały występujące zjawisko w formie konsultacji indywidualnej lub rodzinnej. Placówki oświatowe nawiązywały wzajemną współpracę, która umożliwiała szybką diagnozę niepokojących zachowań wśród dzieci i młodzieży.

W celu monitorowania wcześniej zdiagnozowanej niepokojącej sytuacji wśród dzieci, uczniów i wychowanków w placówkach organizowano również indywidualne spotkania, porady oraz konsultacje dla rodziców i uczniów. Często na terenie szkół i przedszkoli tworzono punkty konsultacyjne z pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych, organizowano pracę w ramach grup roboczych.

Wskaźniki:

- liczba wszczętych i zakończonych procedur „Niebieskie Karty”-27
- liczba osób i rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym ze względu na problem przemocy: psychicznej, fizycznej i seksualnej-13
- liczba osób doświadczających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”-1
- liczba osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”-7
- liczba posiedzeń grup roboczych-23
- liczba osób dotkniętych przemocą uczestniczących w posiedzeniach grup roboczych-3,
- liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej uczestniczących w posiedzeniach grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych-5.

■ Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie

CIK w ramach zadania diagnozowania i monitorowania zjawiska przemocy na terenie Lublina zbiera i gromadzi dane statystyczne dotyczące zjawiska przemocy wśród klientów Centrum i przygotowuje dane niezbędne do wykonania corocznego sprawozdania z realizacji Miejskiego oraz Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W roku 2023 pracownicy Centrum wszczęli 25 procedur „Niebieskiej Karty”, byli powoływani również do grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych i uczestniczyli w ich posiedzeniach.

W okresie sprawozdawczym placówka udzieliła pomocy 1409 klientom (aktywne karty klienta), w tym 119 dzieciom, 1115 osobom w wieku 18-59 lat, 130 osobom w wieku powyżej 60 roku życia oraz 45 osobom, których wiek nie został ustalony. 1197 osób pojawiło się w Centrum w roku 2023 po raz pierwszy. Wielu klientów Centrum Interwencji Kryzysowej to osoby doświadczające przemocy domowej. Przeprowadzono w związku z tym problemem 1427 spotkań psychologiczno-terapeutycznych oraz udzielono 459 porad prawnych. W Całodobowym Telefonie Zaufania odebrano 5526 zgłoszeń.

■ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie

Pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, a w szczególności specjalistycznej komórki organizacyjnej, Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy rodzinie w roku 2023 prowadzili diagnozę przemocy, realizowali procedurę „Niebieskie Karty”, a także monitorowali zjawisko przemocy na terenie Miasta Lublin. W pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie jako przedstawiciele Ośrodka uczestniczyli: kierownik Działu ds. Pomocy Środowiskowej oraz 12 pracowników socjalnych Sekcji ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, pełniących jednocześnie funkcję koordynatorów grup roboczych, a także pracownik ds. obsługi Zespołu Interdyscyplinarnego na stanowisku sekretarza Zespołu.

W 2023 roku kontynuowano działania socjalne, które miały na celu zapobieganie i minimalizowanie problemów wynikających ze zjawiska przemocy w domowej.

W perspektywie roku 2023 koordynowano procedurę 1000 „Niebieskich Kart”, z czego 417 stanowiło kontynuację działań rozpoczętych w latach wcześniejszych, natomiast w 2023 r. wszczęto 583 nowe procedury NK. Odnotowano wpływ 710 formularzy „Niebieskich Kart - A” dokumentujących zarówno pierwsze, jak też kolejne zdarzenia z użyciem przemocy w rodzinach mieszkańców Miasta Lublin.

W celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” w 2023 r. powołano 406 nowych grup roboczych i 183 grupy diagnostyczno - pomocowe, w ramach których odbyło się 2524 spotkań specjalistów powołanych do grup. Podejmowane czynności, mające na celu wsparcie oraz poprawę funkcjonowania osób, wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy oraz świadków, a także ograniczenie zjawiska przemocy domowej oraz niwelowanie negatywnych skutków wskazanej kwestii społecznej miały charakter interdyscyplinarny przy założeniu, że koordynacja działań wspierających oraz współpracy służb pozostawała w gestii przedstawicieli tut. Sekcji MOPR.

Wieloaspektowym i interdyscyplinarnym wsparciem ze strony grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych objęto 2 937 osób, z czego 1348 doświadczające przemocy. W 2023 roku członkowie grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych sporządzili 672 „Niebieskie Karty – C”, stanowiące plan pomocy osobom, wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy oraz 432 „Niebieskie Karty – D” służące weryfikacji sytuacji oraz podjętych zobowiązań ze strony osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową. Procedury „Niebieskie Karty” zostały zakończone w 685 rodzinach.

W realizację procedury „Niebieskie Karty”, w celu profesjonalizacji oraz podniesienia skuteczności świadczonej pomocy, zaangażowane były służby Policji, przedstawiciele placówek oświatowych, ochrony zdrowia, sądownictwa, ośrodków leczenia uzależnień, a także podmiotów sektora pozarządowego.

Pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach koordynacji grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych w 2023 r. skierowali 13 wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej, 25 razy wnioskowali do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny, w 5 przypadkach złożyli zawiadomienia do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu. Ponadto wzięli udział w charakterze świadka w 56 przesłuchaniach prowadzonych przez Sądy i organy ścigania. 5 razy wnioskowano do aresztów śledczych i zakładów karnych, w których osadzone były osoby stosujące przemoc, o objęcie systemem terapii penitencjarnej, w szczególności leczeniem odwykowym i programami korekcyjno - edukacyjnymi w warunkach izolacji.

Ponadto, w ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy sekcji skierowali: 886 osób na terapię i poradnictwo psychologiczne, 701 osób na bezpłatne poradnictwo prawne, 244 osoby na warsztaty korekcyjno – edukacyjne, 217 osób na zajęcia „Szkoly dla rodziców”, 341 osób na dobrowolne leczenie uzależnienia od alkoholu, 261 osób do grup wsparcia dla współuzależnionych, DDA i osób doznających przemocy, 274 rodziny na terapię małżeńską lub rodzinną, 100 osób do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej.

W 2023 r. pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie wszczęli 139 procedur „Niebieskie Karty”.

Szczegółowe dane statystyczne dot. zjawiska przemocy opracowane przez Sekcję ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR w związku z realizacją procedury „Niebieskie Karty” kształtują się następująco:

I.	Przemoc domowa					
L. p.	Kategoria	Formy przemocy				
		Fizyczna	Psychiczna	Seksualna	Ekonomiczna	Ogółem
1	Liczba realizowanych procedur Niebieskie Karty	722	996	40	192	1000
2 - 4	Liczba osób doznających przemocy w tym:	876	1344	40	231	1348
2 (2a+2b)	osoby dorosłe (18-65l)	549	763	36	156	764
2a	kobiety	486	679	33	136	679
	w tym niepełnosprawne	23	29	6	8	29
2b	mężczyźni	63	84	3	20	85

	w tym niepełnosprawni	3	10	1	5	10
3	dzieci	204	419	2	26	420
	w tym niepełnosprawne	15	16	1	1	44
4 (4a+4b)	Osoby w wieku powyżej 65 r. ż.	123	162	2	49	164
4a	kobiety 65+	105	130	2	37	132
	w tym niepełnosprawne	38	40	2	4	42
4b	mężczyźni 65+	18	32	0	12	32
	w tym niepełnosprawni	6	7	0	2	7
5 (a+b+c)	Liczba osób stosujących przemoc, w tym:	792	1144	41	166	1145
5a	mężczyźni	684	950	40	149	951
	w tym pod wpływem alkoholu	421	500	20	89	500
5b	kobiety	104	190	1	15	190
	w tym pod wpływem alkoholu	34	60	0	8	60
5c	nieletni	4	4	0	2	4
	w tym pod wpływem alkoholu	0	0	0	0	0
II. Funkcjonowanie grup roboczych/diagnostyczno pomocowych						
L. p.	Kategoria	Liczba			Uwagi	
1	Liczba powołanych grup roboczych	406				
1a	Liczba powołanych grup diagnostyczno - pomocowych	183				
2	Liczba zarządzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w sprawie powołania i zmiany składu grup roboczych	658				
2a	Liczba uchwał Zespołu Interdyscyplinarnego w sprawie powołania i zmiany składu diagnostyczno - pomocowych	306				
3	Liczba spotkań grup roboczych/ diagnostyczno - pomocowych	2524				
4 (4a+4b)	Liczba osób z rodzin z problemem przemocy uczestniczących w posiedzeniu grupy, w tym:	1202				
4a	Osób doznających przemocy	719				

4b	Osób stosujących przemoc	483	
III.	Pozostałe działania		
L. p.	Kategoria	Liczba	Uwagi
1.	Prowadzona procedura „Niebieskie karty”	1000	
2.	Zamknięta procedura „Niebieskie karty”	685	
3.	Liczba zakończonych procedur "Niebieska Karta", z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie/domowej	493	
4.	Liczba zakończonych procedur "Niebieska Karta", z uwagi na brak zasadności podejmowania działań	192	
5.	Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta-C"	672	
6.	Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta-D"	432	
7.	Liczba zaproszeń osób doznających przemocy	622	
8.	Liczba wezwań osób stosujących przemoc	623	
8.	Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi:		
8.1.	Sądy - wnioski do Sądu o wgląd w sytuację rodziny lub zabezpieczenie sytuacji małoletniego w związku z nieprawidłowościami oraz o podjęcie działań względem osób stosujących przemoc	25	
8.2.	Sądy - udział w charakterze świadka na rozprawach w Sądzie	15	
8.3.	Sądy - przekazanie kserokopii dokumentacji procedury „Niebieskie Karty” na potrzeby postępowania karnego bądź cywilnego	32	
8.4.	KRPA - wnioski do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	13	
8.5.	KRPA - udział w posiedzeniach Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	17	
8.6.	Prokuratura - zawiadomienia do Prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu	5	
8.7.	Policja i Prokuratura - udział w charakterze świadka na przesłuchaniach na Policji i w Prokuraturze	49	
8.8.	Prokuratura - przekazanie kserokopii dokumentacji procedury „Niebieskie Karty” na potrzeby postępowania przygotowawczego	11	
8.9.	Policja - udział dzielnicowych w posiedzeniach grup roboczych/diagnostyczno pomocowych	2457	

8.10.	Policja - przekazanie kserokopii dokumentacji procedury „Niebieskie Karty” na potrzeby postępowania przygotowawczego	104	
8.11.	Komenda Miejska Policji - Wydział Prewencji - wymiana informacji, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych	6	
8.12.	Policja - wizyty w środowisku w asyście Policji	783	
8.13.	Biuro Spraw Wewnętrznych - wymiana informacji	2	
8.14.	Współpraca z kuratorami sądowymi - wspólne wizyty środowiskowe, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych, wymiana informacji	254	
8.15.	Centrum Interwencji Kryzysowej - konsultacje prawne, skierowanie Klientów na terapię psychologiczną, poradnictwo prawne, grupy wsparcia oraz udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych	825	
8.16.	Stowarzyszenie AGAPE- konsultacje prawne, skierowanie Klientów na terapię psychologiczną, poradnictwo prawne, grupy wsparcia, warsztaty umiejętności wychowawczych oraz udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych	683	
8.17.	Stowarzyszenie SOPRA- konsultacje prawne, skierowanie Klientów na terapię psychologiczną, poradnictwo prawne, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych	123	
8.18.	Stowarzyszenie BONA FIDES- konsultacje prawne, skierowanie Klientów na terapię psychologiczną, poradnictwo prawne, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych	192	
8.19.	Placówki oświatowe - wymiana informacji, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych	104 placówki: 47 szkół podstawowych, 11 liceów ogólnokształcących, 2 technika, 1 ZDZ, 11 zespołów szkół, 31 przedszkola, 1 żłobek	
8.20.	Placówki ochrony zdrowia - wymiana informacji, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych, wspólne wizyty środowiskowe z psychiatrą lub pielęgniarką środowiskową	5 placówek	
8.21.	Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży - wymiana informacji, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych	7	
8.22.	Zespoły Interdyscyplinarne w innych gminach - wymiana informacji	43 zespoły	
8.23.	Poradnie Psychologiczno - Pedagogiczne	3 poradnie	
8.24.	Placówki opiekuńczo - wychowawcze, zawodowe rodziny zastępcze pełniące funkcję pogotowia rodzinnego - wymiana informacji, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych	7	

8.25.	Specjalistyczna Poradnia Rodzin - wymiana informacji, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych, skierowanie Klientów na terapię, szkołę dla rodziców	213	
8.26.	Stowarzyszenie „MONAR” - skierowanie Klientów na terapię odwykową, psychologiczną, dla współuzależnionych	105	
8.27.	Stowarzyszenie RYSA - skierowanie Klientów na terapię psychologiczną, poradnictwo prawne, warsztaty umiejętności wychowawczych	108	
8.28.	Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Lublinie - wymiana informacji, skierowanie na terapię	211	
8.29.	Ośrodek Leczenia Uzależnień w Lublinie - wymiana informacji, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych, skierowanie na terapię i grupy wsparcia	313	
8.30.	Zakłady Karne, Areszty Śledcze - wymiana informacji, prośba o objęcie osadzonych programem korekcyjno - edukacyjnym, leczeniem odwykowym	5	
8.31.	Stowarzyszenie STOP - wymiana informacji, skierowanie na terapię odwykową lub dla współuzależnionych	22	
8.32.	SOW ul. Chmielewskiego 9 - wymiana informacji, skierowanie osoby doświadczającej przemocy domowej do umieszczenia w ośrodku, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych	42	
8.33.	Wspólnota AA - wymiana informacji, skierowanie do udziału w spotkaniach	137	
8.34.	Kancelaria Mediacyjna „Optimum” oraz Polskie Centrum Mediacji - skierowanie rodziny na mediacje pozasądowe	30	
8.35.	Żandarmeria Wojskowa - wymiana informacji, udział w grupach diagnostyczno - pomocowych	4	
8.36.	In Corde - wymiana informacji, skierowanie do udziału w terapii	52	
8.37.	Fundacja Praesterno – wymiana informacji, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych, skierowanie na terapię psychologiczną, warsztaty umiejętności wychowawczych	38	
8.38.	Okręgowa Rada Adwokacka - skierowanie na warsztaty prawne w ramach kampanii ZI	44	
8.39.	Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” - wymiana informacji	1	

8.40.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii - wymiana informacji, udział w grupie roboczej/diagnostyczno - pomocowej	5	
8.41.	Stowarzyszenie Kontakt – wymiana informacji, skierowanie na terapię psychologiczną	13	
8.42.	Wspólnota Cenacolo – skierowanie na terapię dla osób uzależnionych	1	
8.43.	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy dla dzieci Niepełnosprawnych - wymiana informacji, udział w grupach roboczych/diagnostyczno pomocowych	10	
8.44.	Rzecznik Praw Dziecka - wymiana informacji	1	
8.45.	Euro-Medica Centrum Psychologii i Psychoterapii – skierowanie dzieci i młodzieży na terapię psychologiczną	195	
8.46.	CARITAS - wymiana informacji pod kątem udzielenia pomocy	1	
8.47.	Domostwo Amigoniańskie - wymiana informacji, skierowanie	1	

■ Komenda Miejska Policji w Lublinie

Komenda Miejska Policji w Lublinie, w ramach realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” gromadzi dane, w zakresie liczby sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A”.

Na terenie działania Komisariatów Policji I – VII, podległych Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie, powyższe dane przedstawiają się następująco:

Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” - 491 w tym:

- Liczba formularzy wszczynających procedurę - 425,
- Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy domowej w trakcie trwania procedury - 66.

Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej (ogółem) - 579, w tym:

- kobiet ogółem – 404,
do 65 roku życia – 371,
od 66 roku życia - 33,
- mężczyzn ogółem - 67,
do 65 roku życia - 61,
od 66 roku życia - 6,
- małoletnich 108.

Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową - 497, w tym:

- kobiet - 77,
- mężczyzn - 419,
- nieletnich - 1.

Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową - 221, w tym:

- kobiet - 11,
- mężczyzn - 210,
- nieletnich - 0.

Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową będących pod wpływem alkoholu - 154, w tym:

- kobiet - 14,

- mężczyzn - 140,
- nieletnich - 0.

Liczba osób doprowadzonych do izb wytrzeźwień lub innych tego typu placówek - 3 w tym:

- kobiet - 0,
- mężczyzn - 3,
- nieletnich - 0.

Liczba osób przewiezionych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia - 0.

- kobiet - 0,
- mężczyzn - 0,
- nieletnich - 0.

Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy:

- fizyczna – 374,
- psychiczna - 448,
- seksualna -12,
- ekonomiczna - 14,
- podejmowana za pomocą środków komunikacji elektronicznej - 2,
- inny rodzaj przemocy - 66.

W pracach 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lublinie, z ramienia Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczył Policjant z Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji KMP w Lublinie.

Od 11 września 2023 roku, wraz z nowo powołanym Zespołem Interdyscyplinarnym, było to dwóch funkcjonariuszy Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie.

W pracach 2457 grup roboczych/ diagnostyczno - pomocowych uczestniczyli dzielnicowi z Komisariatów Policji I - VII w Lublinie. Do pracy w 3 wszczętych procedurach „Niebieskie Karty”, gdzie osobami wskazanymi jako doznające przemocy, były osoby małoletnie, powołany został policjant z Zespołu ds. Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji KMP w Lublinie.

■ Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie

W ramach realizacji zadania wydawano orzeczenia oraz prowadzono statystyki spraw dotyczących przemocy domowej, które przedstawiają się następująco:

- liczba spraw dot. przemocy domowej zakończonych wyrokiem skazującym – 11 (III Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej);
- ilość dozorów z art. 207 k.k. – 52 (I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej) oraz 11 (III Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej);
- wpływ spraw z tytułu przemocy domowej – 11 (III Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej);
- ilość nadzorów w rodzinach dotkniętych lub zagrożonych przemocą – 30 (II Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej) oraz 32 (IV Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej).

Liczbę postępowań dot. sprawców przemocy domowej:

- 87 orzeczonych środków karnych wobec sprawców przemocy;
- 16 orzeczonych środków karnych wobec sprawców przemocy.

Liczba orzeczonych środków probacyjnych, w tym:

- obowiązek powstrzymywania się od przebywania w określonych środowiskach - 14;
- 63 zakazów kontaktowania z pokrzywdzonym;
- 136 zakazów zbliżania się do pokrzywdzonego;
- 27 nakazów opuszczenia lokalu;
- 40 postanowienia sądu w trybie art. 75 k.k. (zarządzenie wykonania zawieszony kary);
- obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu – 79;
- poddania się leczeniu odwykowemu lub terapii – 10;
- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach – 14;
- liczba spraw o eksmisję sprawcy przemocy w rodzinie – 0.

■ Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie

Realizowano działania w środowisku zagrożonym przemocą domową w ramach prowadzonych postępowań wykonawczych przez kuratorów rodzinnych. Kuratorzy prowadzili badanie środowiska rodzinnego oraz sporządzali wywiady środowiskowe w sprawach opiekuńczych – 236 wywiadów.

W roku 2023 kuratorzy rodzinni złożyli 4 wnioski o pozbawienie władzy rodzicielskiej oraz 11 wniosków o zmianę sposobu ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej z powodu przemocy i rażących zaniedbań wobec dziecka.

8 razy występowano do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Kuratorzy rodzinni sprawowali nadzory nad rodzinami z ograniczoną władzą rodzicielską w 83 sprawach. Rodziny te były dotknięte różnymi formami przemocy. W 38 sprawach objęto nadzorami osoby, wobec których orzeczono obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu. Kuratorzy dla dorosłych sprawowali dozór w 22 sprawach związanych ze stosowaniem przemocy domowej oraz złożyli 14 wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego dotyczących sprawców przemocy.

■ Prokuratura Okręgowa w Lublinie

Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Lublina realizowane było poprzez bieżące monitorowanie w bazie PROK-SYS danych statystycznych dotyczących przestępstw przemocy domowej za rok 2023 uwzględniających czyny kwalifikowane między innymi z: art.: 148k.k., 156 k.k., 157 § 1 k.k., 157§ 2 w zw. z § 4 k.k., 189k.k., 190k.k., 190a § 1 k.k., 190a § 2 k.k., 190a § 3 k.k., 191 k.k., 191a k.k., 197§ 1 k.k., 197 § 2 k.k., 197 § 3 k.k., 198k.k., 199k.k., 200 § 1 k.k., 200 § 2 k.k., 201 k.k., 202 § 1 k.k. 202 § 2 k.k., 202 § 3 k.k., 202 § 4 k.k., 202 § 4 a k.k., 202 § 4 b k.k., 203 k.k., 207 § 1 k.k., 207 § 2 k.k., 207 § 3 k.k. i 208 k.k. umożliwiające diagnozowanie skali zjawiska i monitorowanie zmian.

Dla potrzeb sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przekazano Prokuraturze Regionalnej w Lublinie informację obrazującą udział prokuratorów jednostek podległych Prokuraturze Okręgowej w Lublinie w realizacji programów ochrony osób doznających przemocy w 2023 r.

W podległych Prokuraturze Okręgowej w Lublinie jednostkach organizacyjnych prokuratury na terenie Lublina w 2023 r. zarejestrowano łącznie 724 sprawy dotyczące przemocy domowej. Wszczęto łącznie 526 postępowań. Wśród nich liczba podejrzanych kobiet wyniosła 19, zaś liczba podejrzanych mężczyzn wyniosła 307. Dane dotyczące ilości ujawnionych pokrzywdzonych to: kobiety – 771, mężczyźni – 214. Odmówiono wszczęcia w 130 sprawach, 230 spraw zostało zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia. W 1 sprawie wystąpiono z wnioskiem w trybie art. 335§1 k.p.k.

W 8 sprawach prokurator wystąpił do sądu z wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania. W 285 postępowaniach podjęto decyzję o umorzeniu.

Spośród spraw, w których prokuratorzy występowali do sądu z wnioskiem o zastosowanie wobec podejrzanych środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania – 78 wniosków zostało uwzględnione przez sąd (w tym 4 wnioski o zastosowanie tymczasowego aresztowania zostały skierowane w związku z wydaniem listu gończego).

Liczba zastosowanych przez prokuratorów środków zapobiegawczych w postaci :

- dozoru policji połączonego z zakazem kontaktowania się z osobą dotknięta przemocą domową (art. 275§ 2 k.p.k.) wyniosła 177,
- nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym (art. 275 a k.p.k.) wyniosła 53.

■ Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie

W ramach procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego Komisja przyjęła w 2023 r. 213 wniosków. W 48 wnioskach stwierdzono stosowanie przemocy przez osoby nadużywające alkoholu wobec członków ich rodzin. Powyższe wnioski wpłynęły do Komisji z grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny, a także od MOPR i Policji, które wszczęły procedurę Niebieskiej Karty. Osobom doświadczającym przemocy udzielono informacji o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej i prawnej. Komisja w ramach powyższej procedury przeprowadziła co najmniej 415 rozmów ze świadkami – potencjalnymi osobami doznającymi przemocy domowej i co najmniej 223 rozmowy z osobami wobec których prowadzone jest postępowanie – potencjalnymi osobami stosującymi przemoc domową.

Zadanie 3. Edukacja społeczna, profilaktyka i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

■ Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie

W okresie sprawozdawczym w ramach działań edukacyjno–profilaktycznych Przewodniczący Zespołu wielokrotnie wypowiadał się w Telewizji i Radio Lublin, gdzie przybliżał treści dot. nowelizacji Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i ochrony małoletnich dzieci. Uczestniczył w audycji Polskiego Radia Lublin „Przystanek Noc”, gdzie przedstawiał informacje na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie, zjawiska przemocy, możliwości udzielania wsparcia i schronienia dla osób doznających przemocy domowej.

W 2023 r. członkowie ZI oraz Przewodniczący Zespołu uczestniczyli w festynach:

- „Rodzinny Festyn Zdrowotny” na Placu Kaczyńskiego w Lublinie w dniu 31 maja
- „Pasje Ludzi Pozytywnie Zakręconych” na Placu Litewskim w Lublinie w dniu 11 czerwca.
- Ponadto w dniu 21 października Przewodniczący ZI wziął udział w wydarzeniu „Odczaruj jesień życia” zorganizowanym przy współpracy Prezydenta Miasta Lublin, Rady Seniorów i Wydziału Inicjatyw i Programów Społecznych UM Lublin.

Podczas festynów realizowano zadania z zakresu zapobiegania zjawisku przemocy domowej i promowania prawidłowych wzorców rodzinnych oraz kolportowano ulotki i materiały edukacyjne o wskazanej tematyce. Informowano zainteresowane osoby o działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i procedurze „Niebieskie Karty” oraz przekazywano dane teleadresowe Zespołu, Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy MOPR oraz funkcjonujących w Mieście Lublin instytucji świadczących bezpłatną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową.

W lutym 2023 r. Zespół Interdyscyplinarny aktywnie włączył się w „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłaniem”. W dniach 20–26 lutego 2023 r. dyżury w siedzibie swoich instytucji lub w Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie pełnili przedstawiciele Centrum Interwencji Kryzysowej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób doznających Przemocy w Rodzinie, Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, Sądu Rejonowego Lublin-Wschód, Prokuratury Okręgowej oraz Katolickiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Potrzebującym AGAPE.

Także w dniach 25 listopada - 10 grudnia 2023 r. członkowie Zespołu wzięli udział w kolejnym wydarzeniu: Kampanii „16 dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć”.

Celem ww. międzynarodowej kampanii jest wyeliminowanie wszelkich form przemocy wobec kobiet poprzez m.in.: rozwój świadomości, iż przemoc ze względu na płeć stanowi pogwałcenie praw człowieka, wzmocnienie lokalnych struktur przeciwdziałających przemocy, budowanie powiązań pomiędzy lokalnymi i międzynarodowymi inicjatywami na rzecz powstrzymania przemocy wobec kobiet, zastosowanie metod pozwalających na rozwijanie i odkrywanie nowych i skutecznych strategii, wzmocnianie solidarności kobiet na całym świecie, organizujących się by przeciwdziałać przemocy ze względu na płeć.

W ramach powyższej Akcji przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego pełnili bezpłatne dyżury telefonicznie lub stacjonarnie w siedzibach instytucji, udzielając porad dla wszystkich osób zainteresowanych, zagrożonych przemocą oraz doświadczających przemocy.

Informacje dot. tych działań Zespołu wraz z terminami udzielania porad zostały przekazane w Telewizji i Radio Lublin, czasopismach Kurier Lubelski, Gość Niedzielny, Dziennik Wschodni, a także zamieszczone na stronach internetowych Urzędu Miasta Lublin, MOPR i Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie.

W dniu 11 grudnia 2023 r. odbyła się także konferencja podsumowująca Kampanię „16 Dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć”. Uczestnikom konferencji zaprezentowano utwór muzyczny pt. „Znieczulony”, którego przesłaniem było uczulenie i reagowanie społeczeństwa na przemoc domową.

■ Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin

Realizacja zadania objęła następujące działania: zlecenie 2 organizacjom pozarządowym, w tym Stowarzyszeniu Promocji Kultury na Rzecz Środowisk Lokalnych i Osób Niepełnosprawnych "DZIESIĄTA" oraz Stowarzyszeniu Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „con amore” prowadzenia 2 placówek wsparcia dziennego w formie specjalistycznej z programem socjoterapeutycznym świadczących pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, z czego:

1. Stowarzyszenie Promocji Kultury na Rzecz Środowisk Lokalnych i Osób Niepełnosprawnych "DZIESIĄTA" prowadziło placówkę do której uczęszczało 12 dzieci,
2. Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Młodzieży „con amore” prowadziło placówkę do której uczęszczało 20 dzieci.

Wskaźniki:

Liczba programów i działań profilaktycznych oraz osób w nich uczestniczących	2	32
Liczba podmiotów pozarządowych, którym zlecono realizację działań w ramach projektów współfinansowanych przez samorząd Miasta Lublin	2	

■ Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin

Działania:

1. Organizacja i udział w kampaniach społecznych.
2. Organizacja i udział w festynach środowiskowych, imprezach profilaktycznych.
3. Promowanie treści profilaktycznych nt. zjawiska przemocy w rodzinie w środkach masowego przekazu, w tym w prasie katolickiej.
4. Realizacja programów profilaktycznych, treningów zastępowania agresji, prelekcji dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
5. Opracowywanie i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych.
6. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy poprzez różne formy psychoedukacyjne dla rodziców.
7. Współpraca z kościołami i związkami wyznaniowymi na terenie Miasta Lublin w zakresie edukacji i profilaktyki dot. przemocy w rodzinie.
8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.

Realizacja zadania dotyczącego edukacji społecznej, profilaktyki i promocji działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej odbywała się w wielu aspektach funkcjonowania szkół i placówek. Promowanie wartości rodzinnych, postaw prospołecznych miało miejsce podczas całego roku procesu dydaktycznego, a w szczególności w ramach zajęć z godziny wychowawczej i wychowania do życia w rodzinie. Szkoły i placówki realizowały Międzynarodowy Projekt edukacyjny „Emocja”, Projekt edukacyjno-wychowawczy „Nasze emocje”, „Dziecko w świecie wartości”, „Mam prawo do swych praw”, Program wychowawczo-profilaktyczny, adaptacyjny, Program przygotowania do życia w rodzinie „Człowiek, Miłość, Rodzina”, „Dobry Temat”, „Twoje

dane Twoja sprawa”, „Recepta na dobre życie”, „Stawiam na siebie”, „To pamiętają najstarsi członkowie mojej rodziny”. Przekazywano informacje rodzicom uczniów podczas zebrań, dotyczące oferty wspierania rodzin przez Stowarzyszenie Wspierania Aktywności BONA FIDES, AGAPE, STOP, Sempre a Frente, PRAESTERNO. Prowadzone były prelekcje pracowników Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, zabawy i zajęcia promujące prawidłowe relacje bez agresji i przemocy podczas zajęć wychowawczych oraz obchodów Dnia Życzliwości i Tygodnia Zdrowia Psychicznego.

W roku 2023 oferowano uczniom i wychowankom bogatą ofertę z zakresu edukacji społecznej, profilaktyki i promocji działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Realizowano program objęty honorowym patronatem Rzecznika Praw Dziecka Sanford Harmony, wspierający rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych. Prowadzono wiele zajęć edukacyjnych, m.in.: „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, „Agresja wśród młodzieży”, „Przetrwaj dojrzewanie”, „Być altruistą nie egoistą”, „Oswojenie stresu. Jak zachować wewnętrzny pokój i pogodę ducha”, „Jak radzić sobie ze stresem”, „Zagrożenia i problemy współczesnego świata”, „Rozpoznawanie zagrożeń cywilizacyjnych płynących z życia realnego i z „Sieci” (cyberprzemoc), „Jak chronić dziecko przed dopalaczami”, „Zraniona dusza-zranione ciało”, „E-papieros- zagrożeniem dla młodzieży”, „Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Przemocy Wobec Dzieci”, „Jak wzmocnić odporność na stres”, „Cyberprzemoc”, „Blżej pomocy-bez przemocy”, „Walizka narkotyczna”, „Bezpieczeństwo w szkole i poza jej terenem”, „Telefony pomocowe”, „Przemoc w rodzinie”, „Przemoc fizyczna i psychiczna”, „Współczesne uzależnienia młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem środków psychoaktywnych oraz ich wpływ na zachowanie i sposoby radzenia sobie z nimi”, „Jak rodzic może wspierać swoje dziecko w rzeczywistości szkolnej”, „Profilaktyka HIV/AIDS”, „Spójrz inaczej na agresję”, „Hazard! Nie daj się wciągnąć”, „Ja i alkohol”, „Przemocy NIE. Cyberprzemoc”, „Stop-Agresji” „Przemocy w rodzinie mówimy NIE”, „Co to jest nałóg?”, „Mówię nie uzależnieniom”, „Mediacje alternatywą rozwiązywania konfliktów w szkole”, „Mediacje rówieśnicze sposobem na przewycięzenie przemocy i agresji w szkole”, „Psychiatra też dla ludzi”, „Odporność psychiczna, jak nauczyć dziecko dbać o siebie w trudnych sytuacjach”, „Odpal myślenie nie wchodź w uzależnienie”, „Dlaczego nastolatki sięgają po narkotyki?”, „Nastolatek na zimno i na gorąco”, „Grzeczność na co dzień”, „Poranek filozoficzny”, „Lekcje z Temidą”, „Przemoc- przyczyny, skutki emocjonalne i prawne”, „Czego dziecko potrzebuje od rodziców?”, „Profilaktyka szyta na miarę”, „Jaś i Małgosia na tropie”, „Fantastyczne Możliwości”, „Uczę się od mamy i taty”, „Jak dbać o zdrowie psychiczne?”, „Porozmawiajmy o emocjach”, „Bezpieczne dzieciństwo”, „Dzieciństwo bez przemocy”, „Magiczna moc bajek czyli bajkowa podróż do krainy wartości i dziecięcej wyobraźni”, „Pluszakowe animacje”, „Bezpieczeństwo przedszkolaka”, „Kodeks przedszkolaka”, „Bezpieczny przedszkolak”, „Kreatywne przedszkolaki”, „Przedszkole przyjazne dzieciom i rodzicom” „Pozytywne supermoce”, „Z myślą o naszych dzieciach”, „Z Kicią Kocią maluchy zmieniają się w zuchy”, „Nie lada to gratka, poznamy Misia Uszatka”, „Miej świadomość czym jest przemoc”, „Stop przemocy w rodzinie- misiowi powiemy wszystko”, „Mały człowiek, duża sprawa, mały człowiek ma swoje prawa!- sposoby szukania pomocy, gdy „kochane osoby” nas krzywdzą”, „10 kroków by stać się lepszym rodzicem”, „Zamiast klapsa-jak z miłością i szacunkiem wyznaczać dziecku granice?”, „Jak być dobrym rodzicem? Błędy wychowawcze i sposoby ich unikania”, „Jak uczyć dziecko wrażliwości i empatii?”, „Wpływ postaw rodzicielskich na zachowania dzieci”, „Zamiast klapsów”, „Bezpieczne numery pomocowe”, „Zły dotyk”, „Przemocy w rodzinie mówimy NIE”, „Przemoc-przyczyny, skutki emocjonalne i prawne”, „Jak pomóc osobom doświadczającym przemocy rówieśniczej”, „To pamiętają najstarsi członkowie mojej rodziny”, „Recepta na dobre życie”, „Otwórz oczy”, „Porozumienie bez przemocy”, „Z kulturą mi do twarzy”, „Bądź kumplem-nie dokuczaj”, „Kontakt z nieznanymi” „Prawa dziecka”, „Moja wartość- Ja” „Trening umiejętności społecznych z elementami przeciwdziałania cyberprzemocy dla grupy przedszkolnej”, „Bezpieczne dzieciaki”, „Stres pod kontrolą” „Uzależnienia behawioralne u dzieci i młodzieży”, „Wsparcie szkół w działaniach wychowawczych w obliczu kryzysowych wydarzeń na świecie i w Polsce”, „Lekcja bezpieczeństwa”, „Ja w Internecie. Jak dbać o bezpieczeństwo w sieci”, „Jak funkcjonować w rodzinie, gdy nie mogę się z nią porozumieć”, „O asertywności, agresji, uległości, kompromisach i granicach”, „Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów”, „Asertywność, czyli sztuka odmawiania. Umiejętność przeciwstawiania się agresji i innym zagrożeniom – mówienie NIE”, „Unikanie sytuacji sprzyjających powstawaniu przemocy”, „Wojna domowa czyli o konfliktach rodzinnych”, „Dialog bez agresji”, „Komunikacja z nastolatkiem”.

Prócz zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży, lubelskie szkoły i placówki oświatowe organizowały spotkania, warsztaty i prelekcje przeznaczone dla rodziców, podczas których

promowano wartości rodzinne i wychowanie bez przemocy. Były to m.in.: „Bezpieczeństwo dzieci”, „Dziecięcy stres”, „Rozsądnie o oglądaniu programów telewizyjnych przez dzieci i grach komputerowych”, „Czy mnie kochasz mamo, tato?”, „Jak pomóc dziecku w oswojaniu lęku?”, „Jak rozmawiać z własnym dzieckiem”, „Jak rozmawiać z nastolatkiem”, „Jak stawiać granice”, „Agresja wśród młodzieży”, „Przetrwać dojrzewanie”, „Jak chronić dziecko przed dopalaczami?”, „Zraniona dusza- zranione ciało”, „Depresja- Poradnik dla Rodziców”, „Jak budować poczucie własnej wartości u dziecka?”, „Jak zachowanie rodziców wpływa na dziecko?”, „Bohater tygodnia”, „Opowiedz mi o swoim dziecku”, „Dobrze, że jesteś”, „Kultura Bezpieczeństwa”, „Rodzina wobec prawa i prawo wobec rodziny”, „Szkoła promocji zdrowia psychicznego”, „Odporność psychiczna, jak nauczyć dziecko dbać o siebie w trudnych sytuacjach”, „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, „Kącik rodzica”, „Razem na święta”, „Gdy podejrzewasz, że dziecko jest krzywdzone”, „Bite dzieci widzą świat inaczej”.

Rodzice byli kierowani do poradni i instytucji udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne organizowały punkty konsultacyjne, grupy wsparcia dla rodziców i grupy rozwoju dla młodzieży, a także warsztaty i spotkania na terenie szkół i przeszkoli. Prowadziły również terapię rodzin – praca z rodziną w celu przywrócenia możliwości adaptacyjnych, ustalenia granic, a przede wszystkim poprawy relacji i komunikacji w rodzinie.

Organizowano wiele uroczystości i imprez promujących zdrowy styl życia, wartości i tradycje rodzinne, np.: Pikniki Rodzinne, Wigilie, Dzień Dziecka, Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziny, Dzień Sportu, Dzień Patrona, Światowy Dzień Walki z Depresją, Tydzień dbania o relacje, Dzień Życzliwości i Uśmiechu, Jesteśmy z Wami Niebieskimi Motylami (solidarność z osobami chorymi na autyzm), Bezpieczne ferie, Bezpieczne wakacje, akcje charytatywne, w tym dla: podopiecznych DPS-u, Bractwa Św. Alberta oraz wychowanków placówki „Pogodny Dom”.

Na terenie szkół i przedszkoli odbywały się spotkania z Policją i Strażą Miejską, na których funkcjonariusze zapoznawali dzieci i młodzież m. in. z tematyką związaną z bezpieczeństwem w domu, szkole czy na ulicy. Szkoły oferowały swoim uczniom alternatywne formy spędzania wolnego czasu: działalność w wolontariacie, kino, wycieczki, drużyna harcerska, gimnastyka, lekkoatletyka, itp.

Szkoły i placówki oświatowe realizowały programy wychowawczo-profilaktyczne, zajęcia psychoedukacyjne, edukacyjne, w tym w ramach programów „Młode głowy” i „Szkoła Myślenia Pozytywnego”, które zawierały m. in. zagadnienia związane z kompetencjami emocjonalno-społecznymi, rodzajami przemocy, radzeniem sobie z trudnymi sytuacjami, przeciwdziałaniem agresji, zapobieganiem alkoholizmowi oraz promowaniem zachowań sprzyjających trzeźwości. Realizowano takie programy jak: „Odpal myślenie, nie wchodź w uzależnienie”, „Poznaj Medyka”, „Bez ocen”, „Przemoc psychiczna i fizyczna”, „Pomoc dzieciom i nastolatkom w sytuacjach kryzysowych, szczególnie uczniom po traumatycznych przejściach”, „Zjawisko przemocy w rodzinie, sytuacja psychologiczna osób doznających przemocy oraz etapy pomagania tym osobom”, „Fas- alkoholowy zespół płodowy”, „Handel ludźmi- łamanie praw człowieka”, „Uzależnienia behawioralne”, „Jak radzić sobie z lękiem?”, „Skutki tworzenia niewłaściwych relacji w środowisku”, „Gdzie szukać pomocy gdy jest się ofiarą przemocy”, „Zasady udzielania pierwszej pomocy”, „Ochrona prawna kobiet młodocianych i niepełnosprawnych”, „Bezpieczne przedszkole”, „Bezpieczny przedszkolak”, „Przyjaciele Zippiego”, „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”. Podczas zajęć lekcyjnych, przerw szkolnych i wycieczek nauczyciele i wychowawcy kształtowali wśród uczniów postawy zapobiegające zjawisku przemocy. Kształtowali u młodzieży umiejętność okazywania szacunku, wyrażania wdzięczności, a także poczucia własnej wartości i adekwatnej samooceny. Uczyli rozpoznawania zagrożeń oraz zachowań mających na celu przeciwdziałanie niebezpieczeństwu. Podczas bieżącej pracy z młodzieżą uświadamiali im negatywne skutki zachowań agresywnych. Pedagodzy prowadzili zajęcia indywidualne i w małych grupach, podczas których uczniowie ćwiczyli umiejętności interpersonalne, poznawali metody radzenia sobie w trudnych sytuacjach, wzmacniania poczucia własnej wartości.

Na terenie placówek rozpowszechniano informacje dotyczące przemocy domowej, instytucji udzielających wsparcia rodzinom dotkniętym przemocą. W celu zwiększenia świadomości nauczyciele przygotowywali i udostępniali różnego rodzaju materiały edukacyjne (artykuły, gazetki szkolne, materiały informacyjne, ulotki, broszury, plakaty), które umieszczano na stronach internetowych, tablicach ogłoszeń lub przesyłano za pomocą dziennika elektronicznego. Były to

m.in. materiały o następującej tematyce: „Zamiast klapsów”, „Kodeks przedszkolaka”, „Stop przemocy-Nie daj się”, „Stop dla kar fizycznych”, „Przemocy mówimy NIE”.

Wskaźniki:

- liczba lokalnych kampanii-ok. 34
- liczba programów i działań profilaktycznych oraz osób w nich uczestniczących-ok. 20141
- liczba informacji medialnych-2,
- liczba programów profilaktycznych, treningów zastępowania agresji, prelekcji -89 oraz osób w nich uczestniczących-681
- liczba opracowanych materiałów i dystrybuowanych ulotek- ok. 2408
- liczba zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców,-231 liczba osób w nich uczestniczących-ok. 686
- liczba podjętych inicjatyw dot. współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi-1

■ Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie

Pracownicy Centrum Interwencji Kryzysowej udzielali konsultacji i informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej również poprzez: udział w kampaniach społecznych m.in. „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem” i międzynarodowej „Kampanii 16 Dni Akcji przeciw przemocy ze względu na płeć”, udział w imprezach profilaktycznych, udzielanie wywiadów do lokalnych mediów, organizowanie prelekcji oraz wizyt studyjnych dla studentów uczelni wyższych (UMCS, UM, KUL, WSEI). Zorganizowano wizytę studyjną dla uczestników międzynarodowego szkolenia w ramach współpracy z Fundacją Sempre a Frente.

Ponadto pracownicy CIK w roku 2023 w ramach programu osłonowego „Bliżej pomocy – bez przemocy” organizowali prelekcje z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych dla uczniów i rodziców. Natomiast prelekcje dla seniorów organizowane były w Wydziale Inicjatyw i Programów Społecznych Urzędu Miasta Lublin w ramach Rządowego Programu Ograniczania Przystępczości i Aspołecznych Zachowań: „Razem Bezpieczniej – łączymy pokolenia w Mieście Lublin”.

We wszystkich miejscach, w których odbywały się wyżej wymienione wydarzenia, kampanie społeczne, prelekcje i wywiady, pracownicy Centrum Interwencji Kryzysowej rozdawali opracowane ulotki informacyjne, długopisy, magnesy, opaski i pluszowe misie z logo Centrum oraz Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

W CIK przeprowadzono 2 edycje warsztatów umiejętności wychowawczych pod nazwą „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, w tym jedną w ramach programu osłonowego „Bliżej pomocy – bez przemocy”, w których ogółem uczestniczyło 30 osób. W czasie warsztatów promowane były wartości rodzinne i wychowania bez przemocy.

Pracownicy Centrum w ramach programu osłonowego „Bliżej pomocy – bez przemocy” prowadzili Trening Zastępowania Agresji, w którym wzięło udział 10 osób. Podczas treningu promowane były techniki pomocne w opanowaniu agresji i złości oraz wzrostu samoświadomości, jak również w rozwiązywaniu problemów i sprawnego, samodzielnego podejmowania decyzji.

■ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie

W ramach działalności profilaktyczno – edukacyjnej pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym aktywnie uczestniczyli w ogólnopolskich akcjach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej - Tygodniu Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem i „16 dni przeciw przemocy”. W ramach powyższych inicjatyw pracownicy Sekcji pełnili dyżury udzielając bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego osobom doświadczającym przemocy domowej, przekazywali informacje na temat funkcjonujących w Mieście Lublin instytucji udzielających specjalistycznego wsparcia rodzinom dotkniętym problemem przemocy. W ramach kampanii „16 dni przeciw przemocy” w siedzibie Sekcji zorganizowano porady i warsztaty prawne z przedstawicielem Okręgowej Rady Adwokackiej w Lublinie, a także poradnictwo specjalistyczne przedstawicieli licznych instytucji działających w zakresie profilaktyki przemocy domowej. Przedstawiciele Sekcji czynnie uczestniczyli w organizacji Konferencji podsumowującej Kampanię „16 dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć”

Sekcja współpracowała z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej. W 2023r. przedstawiciel Sekcji wygłosił prelekcję pt. „Procedura Niebieskie Karty” dla studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe Wydziału Politologii UMCS w Lublinie.

Realizując działanie pn. Organizacja i udział w festynach środowiskowych, imprezach profilaktycznych przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie podjęli się organizacji wydarzeń promujących pozytywny wzorzec rodziny, właściwego spędzania czasu wolnego i wychowania bez przemocy:

- 14 czerwca 2023 r. - pracownicy Filii Nr 3 MOPR włączyli się w organizację wydarzenia pn. Dzień Sąsiada; impreza odbyła się na terenie Szkoły Podstawowej Nr 29 im. A. Mickiewicza w Lublinie; harmonogram obejmował: występy i pokazy artystyczne dzieci, młodzieży, stoiska promocyjne i edukacyjne, gry i zabawy integracyjne, prezentację ofert wsparcia dla seniorów, instruktaż - pierwsza pomoc przedmedyczna, pokazy służb ratowniczych (straż pożarna), poczęstunek. Liczba uczestników - 280
- W dniu 29 czerwca 2023r. w godzinach 11.00-13.00 Dział Pomocy Środowiskowej Filii nr 1 MOPR Lublin zorganizował zajęcia dla dzieci pod nazwą „Twórcze lato”. Miejscem zajęć była sala Filii nr 21 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Lublinie przy ul. Rynek 11. Podczas zajęć dzieci wraz z opiekunami wykonywały prace plastyczno – techniczne. Celem zajęć było pokazanie rodzinie sposobów na kreatywne spędzanie czasu wolnego z dziećmi. Ww. działanie miało na celu m.in. pogłębianie więzi wewnątrzrodzinnych i relacji rodzice – dzieci, promowanie prawidłowych wzorców rodziny, umożliwienie rodzinom uczestnictwa we wspólnej zabawie, spędzenia wspólnego czasu w wartościowy sposób.
- 14 grudnia 2023 r. na osiedlu im. A. Mickiewicza LSM zorganizowano wspólne „Ubieranie osiedlowej choinki i śpiewanie kolęd”. Celem tej inicjatywy była integracja mieszkańców osiedla, w tym: seniorów, osób niepełnosprawnych, dzieci z osiedlowych szkół i przedszkoli oraz lokalnych instytucji i organizacji; adresami byli mieszkańcy i sympatycy osiedla im. A. Mickiewicza; harmonogram wydarzenia obejmował: ubieranie osiedlowej choinki (ozdoby choinkowe z recyklingu – tj. z plastikowych butelek, styropianu, gazet itp. przygotowane przez mieszkańców, dzieci z osiedlowych przedszkoli oraz lokalnych partnerów), wspólne kolędowanie, gorący poczęstunek, słodkie upominki. Organizatorzy i partnerzy inicjatywy: Filia Nr 3 MOPR, Filia Nr 13 Miejskiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego, Dom Kultury LSM, Klub Aktywnego Seniora LSM, Szkoła Podstawowa nr 29, Przedszkola Nr 47, 36, 33, Administracja i Rada Osiedla Im. A. Mickiewicza. Liczba uczestników – 250. Działanie miało na celu m.in. pogłębianie więzi wewnątrzrodzinnych i relacji rodzice – dzieci, promowanie prawidłowych wzorców rodziny, umożliwienie rodzinom uczestnictwa we wspólnej zabawie, spędzenia wspólnego czasu w wartościowy sposób.
- Przedstawiciele Specjalistycznej Poradni dla Rodzin MOPR w Lublinie zorganizowali Piknik z okazji Dnia Dziecka dla rodzin byłych wychowanków domów dziecka – 35 uczestników, 6 godzin oraz spotkanie mikołajkowe, zorganizowane dla rodzin byłych wychowanków domów dziecka – 70 uczestników, 5 godzin.

Pracownicy MOPR wzięli udział w Festynie Profilaktycznym "Pasje ludzi pozytywnie zakręconych" organizowanym przez Urząd Miasta Lublin oraz zorganizowali piknik rodzinny "Poznajemy się - ciąg dalszy", którego celem było propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego oraz budowanie relacji polsko-ukraińskich. Podczas festynów pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR reprezentowali również Zespół Interdyscyplinarny, realizowali zadania z zakresu zapobiegania zjawisku przemocy domowej i promowania prawidłowych wzorców rodzinnych oraz kolportowali ulotki i materiały edukacyjne o wskazanej tematyce. Osobom zainteresowanym przekazywano informacje nt. funkcjonujących w Mieście Lublin instytucji realizujących bezpłatne wsparcie specjalistyczne dla osób doznających przemocy domowej oraz jej świadków.

W ramach realizacji programów profilaktycznych, treningów zastępowania agresji, prelekcji dla dzieci, młodzieży i dorosłych Centrum Aktywności Środowiskowej Filii Nr 2 Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie odbyło się 13 pogadanek w poszczególnych Grupach Wsparcia (trzy grupy) dotyczących problematyki przemocy m. in.: w grupie rówieśniczej oraz w środowisku domowym/ lokalnym. W pogadankach uczestniczyło wielokrotnie 40 osób.

- 30.01.2023 r., 03.03.2023 r., 10.05.2023 r. – „Radzenie sobie z przemocą słowną i sposoby jej zapobiegania” – uczestniczyło odpowiednio 5, 8 i 9 osób.
- 27.02.2023 r. – „Przemoc i agresja – trudne sytuacje wokół nas” – uczestniczyło 11 osób.
- 27.03.2023 r. i 07.06.2023 r. – „Radzenie sobie z przemocą fizyczną w szkole” – uczestniczyło odpowiednio 9 osób i 3 osoby.
- 07.06.2023 r. – „Jak reagować na przemoc ze strony rówieśników” – uczestniczyło 8 osób.
- 14.09.2023 r. – „Właściwe zachowanie w sytuacjach widocznej przemocy” – uczestniczyło 10 osób.
- 15.09.2023 r. – „Przemoc w szkole – wskazanie osób, do których można się zwrócić o pomoc” – uczestniczyło 8 osób.
- 18.09.2023 r. – „Jak radzić sobie z przemocą w internecie” – uczestniczyło 7 osób.
- 21.11.2023 r. – „Gdzie możemy uzyskać pomoc w sytuacji przemocy” – uczestniczyło 8 osób.
- 29.11.2023 r. – „Stop przemocy” - uczestniczyło 7 osób.
- 27.12.2023 r. – „Rozmowy na temat bezpieczeństwa – uwrażliwienie na temat zagrożeń ze strony obcych osób” – uczestniczyły 2 osoby.

Specjalistyczna Poradnia Rodzin MOPR w ramach powyższego działania zrealizowała Trening Umiejętności Społecznych dla dzieci – 2 cykle, 27 spotkań, 46 godzin, 17 uczestników.

W ramach działania dot. Opracowania i dystrybucji materiałów informacyjno – edukacyjnych w 2023r. w siedzibie Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz komórek organizacyjnych MOPR dystrybuowane były broszury edukacyjne dla specjalistów i osób dotkniętych problemem przemocy opracowane przez Instytut Zdrowia Psychicznego. Wśród osób objętych procedurą "Niebieskie Karty" dystrybuowano ulotki o tematyce dot. zjawiska przemocy domowej. Ponadto pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wśród osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” dystrybuowali materiały informacyjne m.in. Stowarzyszenia „Niebieska Linia”, AGAPE, Centrum Interwencji Kryzysowej, Stowarzyszenia RYSA oraz Wspólnot AI Anon, Alateen i Anonimowych Alkoholików, a także materiały edukacyjne nt. działań profilaktycznych i dostępnych form wsparcia dla rodzin z problemem przemocy. Pracownicy Sekcji dystrybuowali również opracowane w 2022 r. w ramach projektów GPPIRPA ulotki i plakaty mające na celu podniesienie świadomości społecznej nt. zjawiska przemocy domowej i oferty specjalistycznego wsparcia dla osób, których powyższy problem dotyczy, dostępnego w Mieście Lublin. Dodatkowo ulotki i plakaty przekazane zostały instytucjom realizującym działania w zakresie zapobiegania zjawisku przemocy domowej, a także do placówek oświatowych, celem eksponowania w siedzibach i na terenie działalności.

W okresie sprawozdawczym we wszystkich komórkach organizacyjnych MOPR udostępniano informacje o lokalizacji placówek udzielających pomocy osobom doznającym przemocy i osobom stosującym przemoc. W obiektach MOPR na tablicach ogłoszeń zamieszczano materiały informacyjno-edukacyjne dot. problematyki przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy. Upubliczniane były plakaty, ulotki i materiały informacyjne o tematyce, gdzie można uzyskać wsparcie w sytuacji występowania przemocy.

Przedstawiciele Specjalistycznej Poradni dla Rodzin MOPR w Lublinie w zakresie zadania pn. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy poprzez różne formy psychoedukacyjne dla rodziców przeprowadzili trzy cykle warsztatów psychoedukacyjnych doskonalących umiejętności wychowawcze "Szkoła dla Rodziców i Wychowawców" (łącznie: 27 spotkań, 32 uczestników, 54 godziny).

■ Komenda Miejska Policji w Lublinie

Policjanci Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, w ramach działalności profilaktyczno – edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania zjawiskom kryminogennym, w tym przemocy domowej realizowali następujące działania:

- W 2023 roku w ramach realizowanych przedsięwzięć profilaktycznych oraz akcji informacyjno – edukacyjnych promujących bezpieczne zachowania, policjanci z Komisariatów Policji I –VII

w Lublinie oraz policjanci i pracownik Wydziału Prewencji KMP w Lublinie, na terenie miasta Lublin, przeprowadzili 704 spotkania z dziećmi i młodzieżą szkolną oraz ich opiekunami, w których udział wzięło ok. 23926 osób. Podczas przedmiotowych spotkań, poruszana była problematyka m.in. zjawiska przeciwdziałania przemocy domowej, jak również przemocy rówieśniczej. W trakcie podejmowanych przedsięwzięć profilaktycznych, uczestnikom spotkań, przekazywano ulotki promujące zasady dotyczące bezpiecznych zachowań. Ponadto policjanci wzięli udział w 85 festynach środowiskowych.

- W ramach działań podejmowanych na rzecz wzrostu poczucia bezpieczeństwa społeczności lokalnej na terenie miasta Lublin w 2023 r. policjanci z Komisariatów Policji I - VII w Lublinie zrealizowali szereg działań informacyjno – profilaktycznych oraz edukacyjnych, skierowanych do osób starszych. Podczas spotkań poruszano także problem przestępczości ukierunkowanej na osoby starsze oraz wskazywano sposoby i możliwości poszukiwania pomocy w przedmiotowym zakresie. Łącznie funkcjonariusze z Komisariatów Policji I – VII w Lublinie, przeprowadzili 65 spotkania dla ok. 860 seniorów. Policjanci udzielali porad prewencyjnych oraz przekazywali materiały profilaktyczne t.j. ulotki i plakaty opracowane w Wydziale Prewencji KMP w Lublinie. Dzielnicy z Komisariatów Policji podległych KMP w Lublinie utrzymywali stały kontakt z duchownymi, przedstawicielami placówek służby zdrowia, administracji osiedlowych, oświatowo – wychowawczych, banków jak również pracownikami socjalnymi MOPR i GOPS, celem zapewnienia poczucia bezpieczeństwa osobom starszym.

■ Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie

W ramach zadania podjęto następujące działania:

1. Kształtowanie pozytywnych postaw wśród uczestników ośrodków kuratorskich poprzez promowanie i wzmacnianie zachowań empatycznych wobec rówieśników dotkniętych krzywdzeniem - w ramach działań Ośrodka Kuratorskiego nr 5 przy ul. Lotniczej w Lublinie;
2. Trening Zastępowania Agresji (ART) – zajęcia prowadzone w Ośrodku Kuratorskim – 2 razy w miesiącu, 18 uczestników;
3. Promowanie wartości rodzinnych i wychowania bez przemocy - działania w ramach Szkoły dla Rodziców (Ośrodek Kuratorski) – 6 spotkań z kuratorem i psychologiem;
4. Rozpowszechnianie w siedzibie Sądu Rejonowego Lublin-Wschód ulotek, broszur, plakatów dot. zjawiska przemocy.
5. Udział kuratorów w akcji „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przemocą”.
6. Spotkania i prelekcje w szkołach poruszające problematykę przemocy domowej, w tym na temat:
 - Zjawisko przemocy domowej – stereotypy;
 - Właściwa komunikacja w rodzinie;
 - Twoje milczenie oznacza zgodę.
7. Odbyło się 7 prelekcji dla nauczycieli i uczniów przeprowadzonych przez kuratorów rodzinnych na terenie szkół lubelskich.

■ Ośrodek Leczenia Uzależnień w Lublinie

Ośrodek Leczenia Uzależnień specjalizuje się w działaniach profilaktycznych mających na celu zapobieganie występowaniu oraz rozwojowi zaburzeń/chorób i niepożądanych zjawisk społecznych. Prowadzi profilaktykę uniwersalną, selektywną i wskazującą na terenie miasta Lublin. Działania profilaktyczne realizowane przez poradnię to:

- warsztaty z zakresu psychoprofilaktyki uzależnień;
- prelekcje np. dla pracowników;
- konsultacje dla pracowników oświaty;
- grupowe spotkania z rodzicami zainicjowane przez placówki oświatowe;
- inne działania ukierunkowane na przeciwdziałanie uzależnieniom dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

W ramach realizacji zadania pracownicy Ośrodka wykonywali następujące działania:

- edukowali osoby doznające przemocy domowej w obszarze rozpoznawania zachowań przemocowych, stawiania oraz obrony własnych granic;
- edukowali pacjentów OLU w obszarze rozpoznawania i regulowania trudnych emocji, w tym kontroli nad złością.

■ Straż Miejska Miasta Lublin

Realizowano Program „Bezpieczna szkoła” - w 2023 r. stałą obecnością strażników miejskich objętych było 11 szkół podstawowych:

1. Szkoła Podstawowa nr 18 - ul. Długosza 8,
2. Szkoła Podstawowa nr 27 - ul. Kresowa 1,
3. Szkoła Podstawowa nr 28 - ul. Radości 13,
4. Szkoła Podstawowa nr 44 - ul. Tumidajskiego 6A,
5. Szkoła Podstawowa nr 45 - ul. Radzyńska 5,
6. Szkoła Podstawowa nr 51 - ul. Bursztynowa 22,
7. Szkoła Podstawowa nr 2 - ul. Mickiewicza 24,
8. Szkoła Podstawowa nr 30 - ul. Nałkowskich 110,
9. Szkoła Podstawowa nr 58 - ul. Beryłowa 7,
10. Szkoła Podstawowa nr 52 ul. Jagiełły 11,
11. Zespół Szkół nr 12 ul. Sławinkowska 50.

Funkcjonariusze Oddziału Szkolno-Profilaktycznego realizowali zintegrowane działania prewencyjne, nawiązywali kontakt i przeprowadzali rozmowy z dyrekcją i pedagogami oraz dziećmi i młodzieżą szkół. Prowadzili zajęcia profilaktyczne w ramach programów. Strażnicy miejscy oddelegowani do pracy w ww. szkołach byli zobowiązani m.in. do:

- codziennego patrolowania terenów wokół szkół,
- stałej współpracy z oddziałami jednostki w zakresie profilaktyki oraz eliminowania zagrożeń i problemów stwierdzonych w szkołach i ich okolicach,
- kontrolowania przestrzegania przepisów o ruchu drogowym w przydzielonym rejonie,
- reagowania na przestępstwa i wykroczenia popełniane szczególnie z udziałem nieletnich,
- zapobiegania patologiom społecznym wśród dzieci i młodzieży, reagowania na zdarzenia związane: ze sprzedażą nieletnim wyrobów alkoholowych i tytoniowych, ze spożywaniem przez nieletnich wyrobów alkoholowych, z używaniem przez nieletnich wyrobów tytoniowych, z posiadaniem i używaniem przez nieletnich środków odurzających i substancji psychotropowych.

Ponadto realizowano programy profilaktyczne, treningi zastępowania agresji, prelekcje dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Oddział szkolno - profilaktyczny SMM Lublin realizował programy profilaktyczno-społeczne, tj. przeprowadził działania edukacyjno-informacyjne dla dzieci, młodzieży, rodziców i seniorów w zakresie bezpieczeństwa, poprzez realizację programów profilaktycznych.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. Oddział Szkolno-Profilaktyczny Straży Miejskiej (podobnie jak w latach poprzednich) zajmował się m.in. profilaktyką kierowaną do dzieci i młodzieży, uczącej się w lubelskich placówkach oświatowych, ich rodziców oraz grona pedagogicznego, ściśle współpracując w tym zakresie z Wydziałem Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin. Zajęcia realizowane przez strażników ww. Oddziału były zawsze dostosowane do poziomu słuchaczy oraz potrzeb pedagogów. Podstawą doboru treści i metodyki poszczególnych programów był przede wszystkim wiek odbiorców, poziom wiedzy oraz stopień ich rozwoju poznawczego.

Zajęcia profilaktyczne realizowane były w formie pogadarek, warsztatów, debat, wykładów, pokazów multimedialnych i konkursów. W trakcie zajęć przeprowadzane były scenki tematyczne, pokazy sprzętu. W ramach ustawowych uprawnień organizowane były różnego rodzaju akcje, mające na celu lepsze uświadomienie i zrozumienie danego zagadnienia przez młodzież.

Realizacja zajęć profilaktycznych odbywała się na terenie szkoły lub w innym miejscu uzgodnionym z pedagogami.

Straż Miejska Miasta Lublin zrealizowała w 2023 roku 17 programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, w których wzięło łącznie udział 12 186 osób. Ponadto odbyły się 4 spotkania dla rodziców pt. „Dziecko w sieci” w których wzięło udział 327 opiekunów.

Zajęcia z uczniami prowadzone były na niżej wymienione tematy:

Lp	Program	Ilość osób
1.	Cyberprzemoc	3725
2.	Lekcja bezpieczeństwa	552
3.	Owce w sieci	261
4.	Na straży porządku	1627
5.	Przemocy NIE	799
6.	O Florce, która chciała zostać piłkarzem	796
7.	Urodziny Maćka, krótka historia o tolerancji	298
8.	O tolerancji słów kilka	150
9.	Odpowiedzialność karna nieletnich	969
10.	Jestem bezpieczny	776
11.	Autochodzik	544
12.	JA i alkohol	286
13.	Telefon komórkowy – wróg czy przyjaciel	72
14.	Bądź kumplem, nie dokuczaj	1030
16.	Dopalacze	212
17.	Bezpiecznie ze Strażą Miejską – gra wielkoformatowa	86
Razem		12 186

Dodatkowo wychodząc naprzeciw potrzebom placówek oświatowych stworzono program „Bezpieczny nauczyciel – bezpieczny uczeń”, który obejmuje zajęcia praktyczne z samoobrony dla nauczycieli i wychowawców. Ma na celu poznanie podstawowych form odparcia ataków, sposobów unikania sytuacji zagrożenia, naukę operowania głosem, utrzymywanie bezpiecznego dystansu oraz wyzbycie się strachu, a co za tym idzie poprawę bezpieczeństwa. Odbyły się 2 spotkania w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym nr 1 w Lublinie, przy al. Spółdzielczości Pracy, w których udział wzięło 40 osób.

Funkcjonariusze Oddziału Szkolno - Profilaktycznego Straży Miejskiej Miasta Lublin brali także udział w debacie profilaktycznej organizowanej w Zespole Szkół nr 1 w ramach Programu „Odpal myślenie - nie wchodź w uzależnienie”, który był realizowany przez Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Głównym celem debaty było zwiększenie świadomości uczniów w zakresie zagrożeń zdrowotnych, konsekwencji prawnych i społecznych wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych. W trakcie debaty wspólnie z innymi zaproszonymi gośćmi odpowiadano na pytania zadawane przez młodzież oraz udzielano wskazówek dotyczących zapobiegania problemom wynikającym z uzależnienia od środków psychoaktywnych, dbania o własne bezpieczeństwo, zdrowie oraz kondycję psychofizyczną.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej brali udział w przedsięwzięciach na rzecz seniorów. W lipcu 2023 roku wspólnie z Zespołem Ośrodków Wsparcia zorganizowano festyn pt. „Razem bezpieczniej”, w którym wzięło udział 140 seniorów i 26 dzieci z Przedszkola nr 50 w Lublinie. W ramach projektu realizowanego przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego pt. „Razem bezpieczniej – łączymy pokolenia w mieście Lublin” zorganizowano w 3 klubach seniora zajęcia teoretyczne i praktyczne „Aktywny i bezpieczny senior” z podstawowych technik samoobrony, w których wzięło udział 109 osób.

Ponadto realizowano projekt „Seniorzy – świadomi i aktywni” w podległych Zespołowi Ośrodków Wsparcia w Lublinie klubach seniora (31 osób). Składał się on z części teoretycznej, gdzie zostały omówione zagrożenia z jakimi seniorzy mogą spotkać się w życiu codziennym, m.in. wyłudzenia, oszustwa, kradzieże, nierozważne zakupy online, korzystanie z bankowości internetowej, nawiązywanie relacji w mediach społecznościowych także przemoc domowa.

Omówiono także zagadnienia dotyczące ochrony danych osobowych. Przeprowadzono część praktyczną mającą na celu nabycie umiejętności radzenia sobie w niebezpiecznych sytuacjach – podstawowe techniki samoobrony. Projekt ten był także realizowany na I Lubelskim Forum Seniora, gdzie udział wzięło ok. 250 osób. W ramach powyższego projektu ogłoszono wykład na Forum „Nie tylko dla seniora”, w którym wzięło udział 32 osoby.

■ **Areszt Śledczy w Lublinie**

Służba Więzienna aktywnie włączała się w działania realizujące i wspierające projekty służące edukacji osób pozbawionych wolności, sprawców przemocy domowej jak i działając na rzecz osób doznających przemocy oraz osób uwikłanych w przemoc.

Ponadto Areszt Śledczy w Lublinie realizuje dwa ogólnopolskie programy edukacyjne „W służbie prawu” oraz „W służbie Ojczyźnie” skierowane do młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych, a także będących członkami organizacji harcerskich i związków strzeleckich. Programy realizowane są w jednostkach penitencjarnych w ramach edukacji młodzieży związanej z prewencją przestępstw oraz z kształtowaniem postaw obywatelskich, proobronnych i patriotycznych.

W ramach programów funkcjonariusze Służby Więziennej goszczą w szkołach podstawowych oraz zapraszają do jednostek penitencjarnych uczniów szkół ponadpodstawowych, by w trakcie spotkań uświadamiać młodym ludziom potrzebę przestrzegania norm prawnych i zagrożenia związane z ich łamaniem.

■ **Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie**

W siedzibach Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej rozpowszechniano materiały edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy oraz dostarczano informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową. Udzielono łącznie 830 porad przez kuratorów ze wszystkich czterech Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej.

Ponadto w ramach zadania prowadzono następujące działania:

1. Udział w kampaniach społecznych w ramach działalności profilaktycznej:
 - akcja „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem”;
2. Realizowanie i współrealizowanie programów profilaktycznych.

Cel II. Zintensyfikowanie działań w zakresie ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Zadanie 1. Udzielanie profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy.

■ **Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie**

W 2023 r. Zespół uczestniczył w ogólnopolskich kampaniach, które zostały dedykowane dla mieszkańców Miasta Lublin zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej, doświadczających jej oraz świadkom takich sytuacji.

W lutym 2023 r. członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego aktywnie włączyli się w „Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem”. W dniach 20–26 lutego 2023 r. bezpłatne dyżury w siedzibie swoich instytucji lub w Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR pełnili przedstawiciele instytucji wchodzących w skład Zespołu.

Natomiast w dniach 25 listopada - 10 grudnia 2023 r. członkowie Zespołu wzięli udział w Kampanii „16 dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć”. W ramach Kampanii przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego również pełnili bezpłatne dyżury telefonicznie lub stacjonarnie w siedzibach instytucji, udzielając porad dla wszystkich osób zainteresowanych, świadków przemocy, osób zagrożonych przemocą i doznających przemocy.

Potrzebujące wsparcia mieszkanki oraz mieszkańcy Lublina przez ponad dwa tygodnie mogli uczestniczyć w warsztatach, bezpłatnie korzystać ze specjalnie przygotowanych porad telefonicznych, dyżurów prawników, psychologów, pracowników socjalnych i innych specjalistów.

W powyższą kampanię włączyli się przedstawiciele następujących instytucji: Centrum Interwencji Kryzysowej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, Prokuratury Okręgowej w Lublinie, Prokuratury Rejonowej Lublin-Południe, Prokuratury Rejonowej Lublin-Północ, Okręgowej Rady Adwokackiej, Katolickiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” oraz Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób doznających Przemocy Fundusz Obrony Życia.

■ Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie

W okresie sprawozdawczym placówka udzieliła pomocy 1409 klientom (aktywne karty klienta), w tym 119 dzieciom, 1115 osobom w wieku 18-59 lat, 130 osobom w wieku powyżej 60 roku życia oraz 45 osobom, których wiek nie został ustalony. 1197 osób pojawiło się w Centrum w roku 2023 po raz pierwszy. Wielu klientów Centrum Interwencji Kryzysowej to osoby doświadczające przemocy domowej. Przeprowadzono w związku z tym problemem 1427 spotkań psychologiczno-terapeutycznych oraz udzielono 459 porad prawnych. W Całodobowym Telefonie Zaufania odebrano 5526 zgłoszeń, z czego 97 rozmów informacyjno-wspierających związanych było z problemem przemocy domowej.

Pracownicy Centrum założyli 25 Niebieskich Kart oraz brali udział w posiedzeniach grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych.

■ Stowarzyszenie AGAPE w Lublinie

Ośrodek Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem prowadzony przez Stowarzyszenie AGAPE w 2023 r. przyjął i udzielił indywidualnych porad 1321 osobom pokrzywdzonym przestępstwem. Do Ośrodka zgłaszali się pokrzywdzeni następującymi przestępstwami: przemoc domowa (psychiczna, fizyczna, seksualna, ekonomiczna, zaniedbanie) oraz ofiary wykorzystania seksualnego, zgwałcenia, pedofilii, stręczycielstwa, niealimentacji, gróźb karalnych, pobicia, stalkingu, mobbingu. Liczba kobiet korzystających ze wsparcia wyniosła 1034, natomiast liczba mężczyzn – 287.

Liczba klientów, którzy skorzystali w Lublinie z następujących form pomocy:

- porada prawna: 909 klientów;
- porada socjalna: 305 klientów;
- porada psychologiczna: 482 klientów;
- konsultacja psychiatryczna: 67 klientów;
- sfinansowanie kosztów świadczeń zdrowotnych, zakupu lekarstw pokrzywdzonego: 34 osoby;
- sfinansowanie pokrywania kosztów związanych z kształceniem w szkołach i przedszkolach publicznych: 31 osób;
- sfinansowanie kosztów związanych z opieką nad dziećmi w żłobkach i klubach dziecięcych: 3 osoby;
- dofinansowanie kursu lub szkolenia podnoszącego kwalifikacje zawodowe: 10 osób;
- sfinansowanie kosztów czasowego zakwaterowania /schronienia pokrzywdzonego: 22 osoby;
- sfinansowanie kosztów opłat bieżących pokrzywdzonego: 33 osoby;
- sfinansowanie kosztów dojazdu pokrzywdzonego na porady: 20 osób;
- przyznanie pokrzywdzonemu bonów żywnościowych: 146 osób;
- przyznanie pokrzywdzonemu bonów na zakup odzieży, środków czystości itp.: 158 osób;
- sfinansowanie wypoczynku letniego dziecka pokrzywdzonego: 20 osób;
- sfinansowanie zorganizowanego wyjazdu pokrzywdzonych z dziećmi: 18 osób;

- sfinansowanie kosztów robót budowlanych do OPOPP: 6 osób;
- sfinansowanie zakupu urządzeń i wyposażenia: 12 osób;
- sfinansowanie zakupu wartości niematerialnych i prawnych: 4 osoby;
- zakwalifikowanie i wydawanie żywności w ramach POŻ klientów OPOPP: 100 osób.

W ramach Katolickiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” prowadzono następujące grupy wsparcia:

1. Grupa terapeutyczna dla kobiet doznających przemocy: 42 osoby;
2. Grupa terapeutyczna dla dzieci doświadczających przemocy: 13 osób;
3. Warsztaty kompetencji rodzicielskich bez stosowania przemocy: 60 osób

■ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie

Pomocą ze strony grup roboczych oraz diagnostyczno - pomocowych i pracą socjalną Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR w 2023 r. objęto 2696 osób, w tym 1348 osoby doświadczające przemocy, 1145 stosujących przemoc, a także świadków przemocy. Łącznie 1000 rodzin dotkniętych problemem przemocy objętych zostało pomocą grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych. 973 osoby doznające przemocy objęto wsparciem w ramach pracy socjalnej, a także w formie różnego rodzaju poradnictwa podczas spotkań z członkami roboczych i diagnostyczno - pomocowych, z tego:

- 22 skorzystało z poradnictwa medycznego,
- 35 skorzystało z poradnictwa prawnego
- 131 skorzystało z poradnictwa psychologicznego,
- 973 skorzystało z poradnictwa socjalnego,
- 181 skorzystało z poradnictwa pedagogicznego,
- 86 skorzystało z poradnictwa rodzinnego i zawodowego.

Łącznie w siedzibie Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR udzielono 1993 porad osobom doznającym oraz świadkom przemocy.

Pracownicy Filii Nr 1 MOPR udzielili 96 porad osobom dotkniętym przemocą, 32 osoby objęły interwencją kryzysową, poradnictwem i wsparciem materialnym , 33 pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.

W okresie sprawozdawczym Filia Nr 2 MOPR realizowała poradnictwo na rzecz osób z problemem przemocy domowej.

- Liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą: 209
- Liczba osób doświadczających przemocy domowej oraz świadków objętych poradnictwem (42) i wsparciem materialnym (13) – łącznie 55
- Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego 16, pedagogicznego 18, socjalnego 48.

Pracownicy Filii Nr 3 MOPR udzielili 48 porad osobom z rodzin dotkniętych problemem przemocy.

- Liczba osób doznających przemocy domowej oraz świadków objętych poradnictwem – 40 i wsparciem materialnym – 22,
- Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa socjalnego – 40 i rodzinnego - 20

W roku 2023 pracownicy socjalni Filii Nr 4 MOPR osobom doświadczającym przemocy domowej udzielali poradnictwa socjalnego i rodzinnego:

- Liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą - 135
- Liczba osób doznających przemocy domowej oraz świadków objętych interwencją kryzysową, poradnictwem i wsparciem materialnym:

	Liczba osób doświadczających przemocy domowej	Liczba świadków
Interwencja kryzysowa	5	2
Poradnictwo	68	6
Wsparcie materialne	12	0

- Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa:

- pedagogicznego - 3
- socjalnego - 71
- rodzinnego - 44

W 2023 r. pracownicy Filii Nr 5 udzielali poradnictwa socjalnego osobom dotkniętym przemocą:

- Liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą – 71,
 - Liczba osób doznających przemocy domowej oraz świadków objętych interwencją kryzysową, poradnictwem i wsparciem materialnym – 64,
 - Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa socjalnego – 58.
- Specjalistyczna Poradnia Rodzin MOPR w 2023 r. udzieliła profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą, które uczestniczyły w programach terapeutycznych.

- liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą i liczba osób objętych poradnictwem i wsparciem:
 - konsultacje jednorazowe – 42 sesji/ 35 uczestników
 - konsultacje telefoniczne – 922 konsultacji/ 339 uczestników
 - poradnictwo pedagogiczne – 49 sesji / 22 uczestników

Realizowana była również praca psychologiczna i terapeutyczna z dorosłymi, młodzieżą i dziećmi: terapia indywidualna i grupowa (różnych grup wiekowych), grupy psychoedukacyjne z elementami psychoterapii, grupy wsparcia, grupy samopomocowe, formy warsztatowe: praca nad relacjami w rodzinie z przemocą, umiejętnościami interpersonalnymi i społecznymi; warsztaty dla rodzin.

Wskaźniki:

- liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą – 6 168 sesji terapeutycznych i poradnictwa.
- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i rodzinnego – 958 osób
- liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej) – 169 osób
- liczba osób uczestniczących w warsztatach dla rodzin – 32 osoby,

Pracownicy socjalni MOPR udzielali kompleksowego poradnictwa, osobiście oraz przez telefon osobom zgłaszającym występowanie przemocy domowej, podejmowali również interwencje w środowiskach na skutek zgłoszeń ze strony świadków przemocy.

■ Komenda Miejska Policji w Lublinie

W ramach programu profilaktycznego „RAZEM PRZECIWKO PRZEMOCY” na terenie miasta Lublin, podjęte zostały działania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej i w środowisku młodzieży, którego głównymi celami były:

- działania prewencyjne skierowane bezpośrednio do środowisk zagrożonych przemocą domową,
- kształtowanie świadomości i wrażliwości społecznej na przemoc domową oraz rówieśniczą,
- wzmacnianie potrzeby przeciwdziałania zjawiskom przemocy domowej i środowisku młodzieży szkolnej.

W ramach przedmiotowych działań zmierzających do zapobiegania zjawiskom przemocy w 2023 r. zostało przeprowadzonych 8 spotkań z pedagogami, rodzicami i przedstawicielami instytucji, zajmującymi się pomocą osobom pokrzywdzonym i potrzebującym pomocy, w których udział wzięło ok. 157 osób.

W Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie funkcjonują:

- „Przyjazny Pokój Przesłuchań Dzieci”, którego celem jest wzmacnianie ochrony osób doznających przemocy domowej. W 2023 roku przeprowadzano 7 czynności procesowych z udziałem osób małoletnich.
- Telefon informacyjno – konsultacyjny dla osób potrzebujących pomocy, tj. 47 811 53 30.

Funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Lublinie podjęli działania w ramach:

- Kampanii „16 dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć”, przeprowadzanej w terminie 25 listopada – 10 grudnia 2023 roku. Powyższe działanie realizowane było w dniu 1 grudnia 2023 roku poprzez dyżur stacjonarny pełniony przez funkcjonariusza Zespołu ds. Nietleńnych i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie w Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR w Lublinie.
- Obchodów III Tygodnia Kryminologicznego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, gdzie w dniu 29 maja 2023 roku, miała miejsce prelekcja na temat prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy domowej.
- Spotkania Grupy wsparcia dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, organizowane w siedzibie Katolickiego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE”, które odbyło się w dniu 23 marca 2023 roku, gdzie funkcjonariusze z Zespołu ds. Nietleńnych i Patologii Wydziału Prewencji KMP w Lublinie wygłosili prelekcję dotyczącą prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy domowej.
- Obchodów „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem” poprzez dyżur telefoniczny funkcjonariusza Zespołu ds. Nietleńnych i Patologii Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie w dniu 21 lutego 2023 roku.

■ **Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Lublinie**

W Ośrodku prowadzone są terapie dla osób uzależnionych, współuzależnionych i DDA (dla dorosłych dzieci alkoholików). W wymienionych grupach pacjentów zdarzają się osoby, które są dotknięte przemocą domową i w stosunku do tych osób świadczone jest poradnictwo medyczne, edukacja, jak również w ramach pracy terapeutycznej w kontakcie indywidualnym i grupowym pojawiają się elementy pracy nad przeciwdziałaniem przemocy.

Osoby wymagające poradnictwa pedagogicznego, rodzinnego, prawnego, socjalnego oraz zawodowego kierowane są do instytucji i placówek specjalizujących się w pomocy osobom doznającym przemocy.

■ **Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie**

W ramach realizacji zadania pracownicy Sądu i kuratorzy Zespołów Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń I – IV podjęli następujące działania:

1. poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, wynikające z określonych przez prawo zadań kuratora związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu o charakterze wychowawczo—resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym;
2. kuratorzy rodzinni sprawują nadzory nad rodzinami z ograniczoną władzą rodzicielską w 83 sprawach, w rodzinach tych występują różne formy przemocy zarówno fizycznej jak i psychicznej;
3. nadzory nad osobami, wobec których orzeczono obowiązek poddania się leczeniu odwykowemu – 38 spraw;
4. kuratorzy dla dorosłych – dozór w 22 sprawach związanych ze stosowaniem przemocy domowej.
5. interwencje kryzysowe polegające na zapewnieniu wsparcia emocjonalnego, poczucia bezpieczeństwa, zredukowaniu lęku poprzez wykorzystanie istniejącej sieci pomocy osobom w kryzysie – w ramach prowadzonych nadzorów i dozorów;
6. poradnictwo prowadzone w ramach „Szkoły dla Rodziców” w Ośrodku Kuratorskim nr 5 przy ul. Lotniczej w Lublinie – konsultacje psychologiczne, pomoc w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych i konfliktów rodzinnych, pomoc dziecku w radzeniu sobie z trudnymi emocjami;
7. praca psychologiczna i socjoterapeutyczna z młodzieżą w ośrodkach kuratorskich w ramach bieżącej działalności – konsultacje psychologiczne 1 x w tygodniu;
8. nierejestrowane działania związane z poradnictwem, przeprowadzane podczas czynności służbowych osobom nadzorowanym oraz dozorowanym, a także osobom nie objętym nadzorem lub dozorem kuratora.

■ Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin

Realizacja zadania objęła następujące działania: powierzenie 4 organizacjom pozarządowym, w tym Stowarzyszeniu „Kontakt”, Stowarzyszeniu Wspierania Aktywności „BONA FIDES”, Stowarzyszeniu MONAR oraz Towarzystwu Nowa Kuźnia realizacji 4 działań dla osób doznających przemocy domowej, z czego:

1. Stowarzyszenie „Kontakt” zrealizowało działanie obejmujące:
 - 1) prowadzenie psychoterapii indywidualnej dla osób doznających przemocy domowej,
 - 2) prowadzenie psychoterapii grupowej dla osób doznających przemocy domowej, w której uczestniczyło 10 osób, w ramach którego z różnych form wsparcia skorzystało łącznie 35 osób (kobiet).
2. Stowarzyszenie Wspierania Aktywności „BONA FIDES” zrealizowało działanie obejmujące:
 - 1) prowadzenie psychoterapii indywidualnej dla osób doznających przemocy domowej,
 - 2) prowadzenie psychoterapii grupowej dla osób doznających przemocy domowej, w której uczestniczyło 17 osób,w ramach którego z różnych form wsparcia skorzystało łącznie 49 osób (w tym 46 kobiet, 2 mężczyzn oraz 1 osoba młoda - chłopiec).
3. Stowarzyszenie MONAR zrealizowało działanie obejmujące:
 - 1) prowadzenie psychoterapii indywidualnej dla osób doznających przemocy domowej,
 - 2) prowadzenie psychoterapii grupowej dla osób doznających przemocy domowej w której uczestniczyło 15 osób,w ramach którego z różnych form wsparcia skorzystało łącznie 30 osób (w tym 13 kobiet oraz 17 mężczyzn).
4. Towarzystwo Nowa Kuźnia zrealizowało działanie obejmujące:
 - 1) prowadzenie psychoterapii indywidualnej dla osób doznających przemocy domowej,
 - 2) prowadzenie psychoterapii grupowej dla osób doznających przemocy domowej (w ramach 2 grup psychoterapeutycznych) w której uczestniczyło 16 osób,w ramach którego z różnych form wsparcia skorzystały łącznie 152 osoby (w tym 82 kobiety, 5 mężczyzn oraz 65 dzieci i młodzieży - w tej liczbie 41 dziewczynek i 24 chłopców).

Wskaźniki:

Liczba podmiotów prowadzących grupy terapeutyczne	4
Liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą domową	4
Liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w domową (grupowych)	58
Liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej)	223
Liczba grup terapeutycznych	5
Liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne	158

■ Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin

Powyższe zadanie lubelskie placówki oświatowe realizowały w wielu aspektach, m.in. zapewniały wsparcie opiekuńczo-wychowawcze oraz socjoterapeutyczne, udzielały pomocy materialnej o charakterze socjalnym, porad, wskazówek, indywidualnych terapii psychologicznych i pedagogicznych, prowadziły zajęcia z doradztwa zawodowego, udzielały porad podczas zdalnych i stacjonarnych konsultacji m.in. „Nie jesteś sam-jestem po to by Ci pomóc”, wysłuchiwały trudności, planowały działania podczas indywidualnych spotkań, warsztatów z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie i wielu innych placówek i ośrodków.

Ponadto placówki oświatowe współpracowały z psychologami, pedagogami a także z kuratorem społecznym i sądowym. Współpracowano również z organizacjami i instytucjami zajmującymi się profesjonalną pomocą dziecku i rodzinie dotkniętym przemocą, m.in. MOPR, MOS, Sąd Rodzinny, Pogotowie Opiekuńcze, Dom Dziecka, Komisariaty Policji, Specjalistyczny Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy „Domostwo Amigoniańskie”, Placówka Wsparcia Dziennego SOS Wioski Dziecięce, Fundacja „Szczęśliwe dzieciństwo”, Fundacja „Praesterno”, Fundacja „Sempre a Frente”, Fundacja „Dajemy dzieciom siłę”, Fundacja „Drużyna Mistrzów”, CIK i wiele innych.

W szkołach i placówkach organizowano również wewnętrzne szkolenia dla pracowników, uczniów, rodziców dotyczące profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i świadkom przemocy, prowadzone przez pedagogów i psychologów szkolnych. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne organizowały interdyscyplinarne szkolenia w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skuteczniejszego radzenia sobie ze stresem.

Placówki oświatowe organizowały bezpłatne punkty pomocy prawnej oraz rozpowszechniały informacje o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach zagrożenia przemocą, m.in. poprzez zamieszczanie na stronach internetowych swoich placówek miejsc uzyskania pomocy, numerów infolinii .

Wskaźniki:

- liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą- ok. 997
- liczba osób objętych interwencją kryzysową, poradnictwem i wsparciem- ok. 1329
- liczba podmiotów prowadzących grupy wsparcia, psychoedukacyjne oraz terapeutyczne -29
- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego , medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji-47
- liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą domową-48,
- liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych osób dotkniętych przemocą domową-61
- liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej) -24
- liczba grup terapeutycznych-6,
- liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne-52,
- liczba grup wsparcia samopomocowych-10,
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia, samopomocowych-343,
- liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji-147

■ Wydział Inicjatyw i Programów Społecznych Urzędu Miasta Lublin

Od 1 stycznia 2023 r. Wydział zakończył realizację usługi „Telewsparcie 60+”, która była skierowana do najstarszych mieszkańców Lublina, wprowadzona przez Prezydenta Miasta Lublin we współpracy z Wyższą Szkołą Ekonomii i Innowacji w Lublinie. Seniorzy mogli otrzymać wsparcie psychologów z zakresu porad w sprawach dotyczących problemów funkcjonowania w życiu społecznym oraz rozwiązywania różnych trudności życiowych a także pełną informację na temat działalności instytucji i organizacji oferujących różne formy aktywizacji.

■ Wydział Spraw Mieszkaniowych Urzędu Miasta Lublin

W 2023 r. nie przyznano lokali osobom dotkniętym przemocą domową, ponadto nadal funkcjonuje Uchwała nr 808/XXV/2021 Rady Miasta Lublin z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Lublin, która określa warunki opatrzone punktacją, a łączna liczba uzyskanych punktów jest podstawą do ujęcia w wykazie osób zakwalifikowanych do zawarcia umowy najmu lokalu. Liczbę punktów przedstawia poniższa tabela.

Przebywanie osób w Ośrodku dla Ofiar Przemocy w Rodzinie:	Samotne:		Udokumentowanie pobytu w placówce
	Od 1 roku	2 pkt	
	Od 1-2 lat	4 pkt	
	Powyżej 2 lat	6 pkt	
	Z dziećmi	6 pkt	
Osoba dotknięta przemocą w rodzinie	Potwierdzenie o wystawieniu „Niebieskiej Karty”	3 pkt	

■ Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Lublinie

Ośrodek przy ul. Chmielewskiego 9 w Lublinie w ramach udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową realizował zadania w obszarze interwencyjnym, bytowym i terapeutycznym. Wskaźniki dotyczące realizacji zadania przedstawiają się następująco:

- Liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą – 700,
- Liczba osób objętych interwencją kryzysową, poradnictwem i wsparciem – 46,
- Liczba podmiotów prowadzących grupy wsparcia psychoedukacyjne oraz terapeutyczne - 1,
- Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego – 35, pedagogicznego – 38, prawnego – 26, medycznego – 30, socjalnego – 40,
- Liczba osób uczestniczących w terapii indywidualnej psychologicznej i terapeutycznej – 35,
- Liczba grup terapeutycznych – 1,
- Liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne – 31 osób.

■ Prokuratura Okręgowa w Lublinie

Prokuratorzy w ramach realizacji ustawowych zadań podczas Dnia Ofiar Przestępstw i Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przeszłym przestępstwem odbywającego się od 20 do 24 lutego 2023 r., udzielali osobom pokrzywdzonym i członkom ich rodzin zarówno porad, jak i informacji o organizacjach i instytucjach zajmujących się świadczeniem pomocy ofiarom przestępstw.

Prokuratorzy Prokuratury Okręgowej w Lublinie oraz Prokurator Rejonowy Lublin-Południe, Zastępca Prokuratora Rejonowego Lublin-Północ i Zastępca Prokuratora Rejonowego w Lublinie uczestniczyli w kampanii pod nazwą „16 dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć” realizowanej od 25 listopada do 10 grudnia 2023 r.

W ramach powyższej akcji Prokuratorzy pełnili dyżury w siedzibie Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR, udzielając bezpłatnych porad dla wszystkich osób zainteresowanych, świadków przemocy, osób zagrożonych przemocą i doznających przemocy.

Zadanie 2. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu.

■ Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Lublinie

Ośrodek prowadzony przez Fundusz Obrony Życia Archidiecezji Lubelskiej, jest placówką całodobową, dysponującą 25 miejscami dla osób dotkniętych przemocą. Oferuje bezpłatną, kompleksową pomoc schroniskową, terapeutyczną, pedagogiczną, socjalną, duszpasterską, medyczną i prawną.

W 2023 r. Ośrodek udzielił bezpiecznego schronienia i profesjonalnej pomocy 58 osobom zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub pobytu. Ośrodek jest placówką interwencyjną, oferującą pobyt stacjonarny do 3 miesięcy.

Wskaźniki realizacji zadania:

- Liczba rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia – 22;
- Liczba dzieci, którym udzielono bezpiecznego schronienia – 36;
- Liczba osób dotkniętych przemocą domową, które skorzystały z pomocy w formie schronienia – 58;
- Liczba osób dotkniętych przemocą domową, które skorzystały ze wsparcia specjalistycznego w Ośrodku – 58;
- Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu Ośrodka, w tym u osób u których przemoc domowa ustała – 17 rodzin.

■ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie

W ramach systemu pieczy zastępczej udzielano bezpiecznego schronienia w rodzinach zastępczych dzieciom doznającym przemocy ze strony rodziców biologicznych:

- liczba dzieci, którym udzielono bezpiecznego schronienia:
 - rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego – 2 dzieci,
 - rodziny zastępcze niezawodowe – 6 dzieci,
 - rodziny zastępcze spokrewnione – 2 dzieci.
- liczba podmiotów świadczących pomoc w postaci schronienia:
 - 6 rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego (w tym rozwiązanie umowy z 1 rodziną zastępczą w dniu 14.12.2023 r.).
- liczba miejsc w instytucjach świadczących pomoc w postaci schronienia: 18.

W 2023 roku w Lublinie, na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426 z późn. zm.), funkcjonowało 20 placówek opiekuńczo-wychowawczych zapewniających dzieciom całodobową opiekę i wychowanie, dysponujących łącznie 240 miejscami, spośród których 47 miejsc przeznaczonych jest dla dzieci objętych opieką i wychowaniem według standardów przewidzianych dla placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego:

- 3 placówki typu socjalizacyjnego – 42 miejsca
 - Dom Młodzieży SOS nr 1 – 14 miejsc
 - Dom Młodzieży SOS nr 2 – 14 miejsc,
 - Dom dla Dzieci „Przyłądek” - 14 miejsc,
- 4 placówki typu rodzinnego 28 miejsc (do 31.03.2023 r. 30 miejsc):
 - Rodzinny Dom Dziecka – 8 miejsc,
 - Rodzinny Dom im. Serca Jezusa – 6 miejsc,
 - Rodzinny Dom im. św. Dominika – 8 miejsc,
- Dom im. Matki Weroniki – 6 miejsc (do 31.03.2023 r. – 8 miejsc),
- 12 placówek łączących funkcję placówki socjalizacyjnej i interwencyjnej (156 miejsc):
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka I – 14 miejsc (4 interwencyjne),
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka II – 14 miejsc (4 interwencyjne),
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka III – 12 miejsc (4 interwencyjne),
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka IV – 12 miejsc (4 interwencyjne),
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka V – 14 miejsc (4 interwencyjne),
 - Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza – Rodzinka VI – 12 miejsc (4 interwencyjne),
 - Dom Rodzinny Nr 1 – 10 miejsc (1 interwencyjne),
 - Dom Rodzinny Nr 2 – 14 miejsc (4 interwencyjne),
 - Dom Rodzinny Nr 3 – 14 miejsc (1 interwencyjne),
 - Dom Rodzinny Nr 4 – 12 miejsc (1 interwencyjne),
 - Dom Dziecka im. Janusza Korczaka nr 1 – 14 miejsc (2 interwencyjne),
 - Dom Dziecka im. Janusza Korczaka nr 2 – 14 miejsc (2 interwencyjne),
- 1 placówka typu interwencyjnego
 - Interwencyjna Placówka Opieki nad Dzieckiem – 14 miejsc.

W ciągu 2023 roku w placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących w Lublinie umieszczonych było 341 dzieci (70 pochodziło spoza Lublina), w tym 93 dzieci (16 spoza Lublina) objętych było działaniami przewidzianymi dla placówki typu interwencyjnego.

Wśród 341 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo–wychowawczych 66 dzieci pochodziło z 43 rodzin, w których występowała przemoc, przy czym w 38 przypadkach (27 rodzin) była to przemoc wobec dziecka umieszczonego w placówce.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, zatem i w placówce opiekuńczo – wychowawczej, następuje na podstawie postanowienia sądu. Dzieci do placówek typu interwencyjnego mogą być przyjmowane na wniosek rodziców, dziecka lub osoby trzeciej, na mocy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, bądź po doprowadzeniu do placówki przez Policję lub Straż Graniczną.

Rodzina może uzyskać pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w placówkach wsparcia dziennego działających na zasadach określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, z placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest bezpłatny i dobrowolny oprócz sytuacji wyjątkowych, gdy do placówki wsparcia dziennego dziecko skieruje sąd.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych,
- specjalistycznej,
- w połączonych formach: opiekuńczej i specjalistycznej,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej w szczególności organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne, realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie pracy podwórkowej realizuje działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

W ciągu 2023 roku w Lublinie funkcjonowało 12 placówek wsparcia dziennego:

- 9 placówek wsparcia dziennego prowadzonych było w formie opiekuńczej. Placówki dysponowały 252 miejscami i w ciągu 2023 roku objęły opieką 355 dzieci;
- 2 placówki wsparcia dziennego prowadzone były w formie specjalistycznej, dysponowały 44 miejscami i objęły opieką 60 dzieci;
- 1 placówka wsparcia dziennego prowadzona była w formie opiekuńczej i specjalistycznej, dysponowała 15 miejscami i objęła opieką 36 dzieci.

Łącznie wszystkie placówki dysponowały 311 miejscami, a z ich usług w 2023 roku skorzystało 451 dzieci pochodzących z 337 rodzin. Wśród dzieci objętych w 2023 roku działaniami placówek wsparcia dziennego 43 dzieci pochodziło z 33 rodzin, w których występuje przemoc wobec rodziny.

Ponadto na terenie Miasta Lublin w 2023 r. funkcjonowały nw. podmioty świadczące pomoc w postaci schronienia:

Liczba podmiotów świadczących pomoc w postaci schronienia	Ośrodek Wsparcia	Liczba miejsc w instytucjach świadczących pomoc w postaci schronienia	Liczba osób dorosłych lub rodzin, którym udzielono bezpiecznego schronienia	Liczba dzieci którym udzielono bezpiecznego schronienia
1.	Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży - mieszkanek Miasta Lublin ul. Bronowicka 3 20-301 Lublin organ prowadzący: Fundacja SOS Ziemi Lubelskiej	25	17 osób dorosłych, w tym: 16 matek (w tym 1 kobieta w ciąży, która została matką) oraz 1 mężczyzna	32 dzieci
2.	Schronisko dla bezdomnych kobiet – mieszkanek Miasta Lublin ul. Bronowicka 3 20-301 Lublin organ prowadzący: Fundacja SOS Ziemi Lubelskiej	20	18 kobiet	0
3.	Ogrzewalnia dla bezdomnych kobiet – mieszkanek Miasta Lublin ul. Bronowicka 3A 20-301 Lublin organ prowadzący: Fundacja SOS Ziemi Lubelskiej	15	33 kobiety	0
4.	Schronisko dla bezdomnych mężczyzn - Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych ul. Dolna Panny Marii 32 20-010 Lublin organ prowadzący: Bractwo Miłosierdzia im. Św. Brata Alberta w Lublinie	35	51 mężczyzn	0
5.	Ogrzewalnia - Ośrodek Wsparcia dla Osób Bezdomnych ul. Dolna Panny Marii 32 20-010 Lublin organ prowadzący: Bractwo Miłosierdzia im. Św. Brata Alberta w Lublinie	30	148 mężczyzn	0

6.	Dzienny Ośrodek dla Osób Bezdomnych Al. Unii Lubelskiej 15, 20-108 w Lublinie organ prowadzący: Caritas Diecezji Lubelskiej	-	249 kobiet i mężczyzn	0
7.	Specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy – mieszkańców Miasta Lublin ul. Chmielewskiego 9 20-620 Lublin organ prowadzący: Fundusz Obrony Życia Archidiecezji Lubelskiej	25	58 osób: w tym 22 dorosłych, w tym: 22 kobiety	36
8.	Schronisko z usługami opiekuńczymi dla bezdomnych mężczyzn ul. Młyńska 10 20-406 Lublin organ prowadzący: Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja”	24	53 mężczyzn	0
9.	Schronisko dla bezdomnych mężczyzn - mieszkańców Miasta Lublin ul. Garbarska 17 20-340 Lublin organ prowadzący: Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja”	34	51 mężczyzn	0
10.	Całoroczna noclegownia dla bezdomnych mężczyzn - mieszkańców Miasta Lublin ul. Młyńska 8 20-406 Lublin organ prowadzący: Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja”	25	183 mężczyzn	0

11.	<p align="center">Ogrzewalnia dla bezdomnych mężczyzn - mieszkańców Miasta Lublin</p> <p>ul. Abramowicka 2F, 20-442 Lublin ul. Garbarska 17, 20-340 Lublin</p> <p>organ prowadzący: Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu „Nadzieja”</p>	54	74 mężczyzn (w tym 72 mężczyzn ul. Abramowicka i 13 mężczyzn ul. Garbarska, z czego 11 mężczyzn skorzystało zarówno z ogrzewalni przy ul. Abramowickiej jak i ul. Garbarskiej w całym roku 2023)	0
-----	--	----	--	---

■ Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie

W zakresie udzielania pomocy i wsparcia osobom lub rodzinom dotkniętym przemocą, zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania bądź pobytu aąd w 2023 r. podjął 1 interwencję (dane III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej).

Zadanie 3. Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie, także w toku postępowania karnego.

■ Komenda Miejska Policji w Lublinie

W dniu 6 kwietnia 2023 roku w Lublinie zostało zawarte Porozumienie Nr 16/BM/23 pomiędzy Gminą Lublin, Komendą Miejską Policji w Lublinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, w sprawie realizacji w 2023 roku działań w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologicznym oraz zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom pod nazwą „Przyjazne patrole”. Projekt został sfinansowany w całości ze środków Gminy Lublin. Głównym celem projektu było zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, które znalazły się w sytuacji zagrażającej ich dobru. „Przyjazny patrol” składał się z dwóch nieumundurowanych policjantów, pracownika socjalnego MOPR w Lublinie oraz pracownika z CIK w Lublinie.

„Przyjazny patrol” uczestniczył w interwencjach podejmowanych przez policjantów Komendy Miejskiej Policji w Lublinie oraz monitorował sytuację dzieci w środowiskach niewydolnych wychowawczo, w rodzinach dysfunkcyjnych z problemami opiekuńczo -wychowawczymi i zagrożonymi przemocą domową.

„Przyjazne patrole” organizowane były co tydzień, na terenie miasta Lublin, w soboty i niedziele w godz. 06.00 - 14.00, 14.00 – 22.00.

Łącznie zostało wystawionych 64 dwuosobowych patroli Policji.

Osiągnięte wyniki:

- Liczba adresów, pod które udał się patrol, celem skontrolowania rodzin pod kątem zaniedbywania dzieci – 340,
- Liczba przeprowadzonych kontroli rodzin pod kątem zaniedbywania dzieci (faktycznie odwiedzonych) – 181,
- Liczba rozmów przeprowadzonych przez policjanta z rodzicami/opiekunami prawnymi – 317,
- Liczba osób wylegitymowanych – 342,
- Liczba interwencji zleconych przez Dyżurnego Komendy Miejskiej Policji w Lublinie – 19.

W strukturach Komendy Miejskiej Policji w Lublinie funkcjonuje „Przyjazny Pokój Przesłuchań Dzieci. W 2023 roku przeprowadzono 7 czynności procesowych z udziałem osób małoletnich. Było to 6 przesłuchań dziewcząt i 1 przesłuchanie chłopca.

■ Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie

W ramach wzmocnienia ochrony osób dotkniętych przemocą domową, także w toku postępowania karnego wykorzystywano przyjazny pokój przesłuchań do czynności procesowych. Korzystano z przyjaznego pokoju przesłuchań usytuowanego w Sądzie Rejonowym Lublin – Wschód, gdzie zostało przesłuchanych 98 dzieci.

Wskaźniki:

- liczba przyjaznych pokoi przesłuchań – 1;
- liczba dzieci przesłuchanych w przyjaznych pokojach – 98.

■ Prokuratura Okręgowa w Lublinie

Prokuratorzy Prokurator Rejonowych działających w obrębie Lublina korzystali przy wykonywanych czynnościach procesowych z przyjaznych pokoi przesłuchań zarówno w siedzibie Komendy Miejskiej Policji w Lublinie, jak też usytuowanych w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie oraz Lublin – Wschód z siedzibą w Świdniku.

■ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie

Na podstawie porozumienia nr 6/BM/23 z dnia 6 kwietnia 2023 roku zawartego pomiędzy Gminą Lublin reprezentowaną przez Wydział Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie oraz Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie a Komendantem Miejskim Policji w Lublinie w okresie od 15 kwietnia do 17 grudnia 2023 roku zrealizowane zostało działanie w zakresie przeciwdziałania zjawiskom patologicznym oraz zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom pod nazwą „Przyjazne patrole”. W patrolu uczestniczyli: psycholog lub pedagog z ramienia Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, dwóch funkcjonariuszy Policji oraz pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie.

W ramach powyższego porozumienia do obowiązków Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie należało:

- zapewnienie udziału w projekcie pracownika socjalnego (jednego w trakcie patrolu), do którego zadań należało w szczególności:
 - a) dokonanie wglądu w sytuację rodziny oraz rozpoznanie sytuacji dziecka;
 - b) w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka zapewnienie małoletniemu właściwej opieki poprzez umieszczenie:
 - u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej lub
 - w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej,
 - c) w przypadku stwierdzonej przez wezwane służby medyczne konieczności hospitalizacji, pozostawienie dziecka w szpitalu;
 - d) w przypadku konieczności odebrania rodzicom/opiekunom prawnym dziecka przekazanie pouczenia o prawie wniesienia zażalenia do sądu opiekuńczego na odebranie dziecka zgodnie z art. 12b i 12c ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
 - e) niezwłoczne powiadomienie, nie później niż w ciągu 24 godzin, właściwego sądu opiekuńczego o odebraniu dziecka z rodziny;
 - f) sporządzanie dokumentacji z podejmowanych czynności służbowych;
- cotygodniowego sporządzania wykazu rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i zagrożonych przemocą domową wytypowanych do zwizytowania oraz jego przekazywania do Naczelnika Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie.

Pierwszy patrol odbył się w dniu 15 kwietnia 2023 roku, zaś ostatni w dniu 17 grudnia 2023 roku. W okresie sprawozdawczym odbyło się 64 patrole, które realizowane były w wyznaczone soboty i niedziele (dodatkowo w niektóre soboty w godzinach porannych).

W okresie od 15 kwietnia do 17 grudnia 2023 roku zrealizowano łącznie 340 wizyt w 181 rodzinach z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i zagrożonych przemocą domową wytypowanych do zwizytowania przez pracowników socjalnych, koordynatorów rodzinnej pieczy

zastępczej, asystentów rodziny, Policję oraz sąd. Ponadto podjęto 19 interwencji zleconych przez Dyżurnego Komendy Miejskiej Policji w Lublinie.

Na podstawie art. 12a ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku w okresie sprawozdawczym odebrano 6 dzieci z 4 rodzin i umieszczono: w instytucjonalnej pieczy zastępczej – placówce opiekuńczo – wychowawczej (3 dzieci) oraz u innej niezamieszkałej wspólnie osoby najbliższej (3 dzieci). W ramach realizowanych zadań sporządzono 4 zawiadomień do właściwego miejscowo sądu opiekuńczego w związku ze stwierdzeniem zagrożenia zdrowia dzieci (do MOPR w Lublinie nie wypłynęły informacje dotyczące ewentualnych zażaleń na odebranie dziecka złożonych do sądu opiekuńczego).

Ponadto, w trakcie podejmowanych działań, w 6 rodzinach wdrożono procedurę „Niebieskiej Karty” sporządzając 6 formularzy Niebieskiej Karty – A, gdzie osobami doznającymi przemocy domowej było 6 małoletnich dzieci oraz 1 osoba dorosła.

Członkowie patrolu przeprowadzili także 557 rozmowy z rodzicami/opiekunami, dziećmi i innymi członkami rodzin o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym oraz ostrzegawczym.

■ **Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie**

W ramach współpracy Centrum Interwencji Kryzysowej realizowało z Komendą Miejską Policji w Lublinie oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie projekt pod nazwą „Przyjazne Patrole”. Pracownicy Centrum zrealizowali 64 patrole, w trakcie których dokonano 340 kontroli rodzin pod kątem zaniedbywania dzieci. Wskutek interwencji Przyjaznych Patroli wszczęto 6 razy procedurę Niebieskiej Karty, odebrano 6 dzieci na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz 4 razy sporządzono wniosek do sądu o odebranie dziecka opiekunom.

Zadanie 4. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

■ **Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie**

W ramach projektu "Przyjazne patrole" przedstawiciele MOPR w przypadku 4 rodzin zastosowali procedurę odebrania dzieci i sporządzono 4 zawiadomienia do sądu w związku ze stwierdzeniem zagrożenia zdrowia dzieci. Odebrano 6 dzieci (w tym 2 dziewczynki i 4 chłopców) z 4 rodzin i umieszczono: w instytucjonalnej pieczy zastępczej – placówce opiekuńczo – wychowawczej (1 dziecko), w rodzinie zastępczej (2 dzieci) oraz u innej niezamieszkałej wspólnie osoby najbliższej (3 dzieci).

Łącznie w 2023 r. w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej pracownicy socjalni MOPR zapewnili bezpieczeństwo 19 dzieciom, w tym 11 chłopcom i 8 dziewczynkom. Zostały one odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową. 4 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo – wychowawczej, 7 w rodzinie zastępczej oraz 8 u innej niezamieszkałej wspólnie osoby najbliższej.

Do MOPR nie wpłynęły informacje świadczące o wniesieniu zażaleń do sądu opiekuńczego na odebranie dziecka, o których mowa w art. 12a, ani też o stwierdzonej przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości odebrania dziecka

■ **Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie**

W 2023 r. w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej odebrano 8 małoletnich dzieci w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową. Dzieci zostały przekazane do placówki opiekuńczo – wychowawczej.

Kuratorzy rodzinni złożyli 4 wnioski o pozbawienie władzy rodzicielskiej oraz 1 wniosek o zmianę sposobu ograniczenia władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej z powodu przemocy i rażących zaniedbań wobec dziecka.

Cel III. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zadanie 1. Zapewnienie skutecznych oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie, w tym korekcyjno-edukacyjnych, interwencyjnych i terapeutycznych.

■ Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie

Podczas spotkań grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych z udziałem osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową sporządzono 432 „Niebieskie Karty – D” służące weryfikacji sytuacji oraz podjętych zobowiązań ze strony sprawców przemocy.

Współpracowano z 43 Zespołami Interdyscyplinarnymi w innych gminach w Polsce, gdzie m. in. kierowano prośby dotyczące wypełnienia formularza Niebieska Karta – D z osobą podejrzaną o stosowanie przemocy domowej przebywającą na terenie gminy.

W związku z realizacją zadań określonych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023, Zespół Interdyscyplinarny opracował i przesłał do sądów, prokuratur, Żandarmerii Wojskowej oraz Komendy Miejskiej Policji w Lublinie wykaz podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w tym działania adresowane do osób stosujących przemoc, w celu umieszczenia na stronach internetowych instytucji.

■ Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie

W 2023 roku zrealizowano dwie edycje programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, finansowane z dotacji celowej budżetu państwa przekazanej z Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową prowadzone były zgodnie z rekomendacjami przez dwóch trenerów: kobietę i mężczyznę. Przed rozpoczęciem zajęć z każdym z uczestników przeprowadzono konsultację kwalifikującą do programu, której celem było zapoznanie się z zasadami uczestnictwa oraz diagnoza sytuacji uczestnika. W I edycji programu zrealizowano 60 godzin zajęć grupowych. Zajęcia odbywały się w okresie od 12.07.2023 r. do 12.08.2023 r. w wymiarze łącznie 60 godzin. Do programu zostało zakwalifikowanych 15 osób, ukończyło 12.

W II edycji programu zrealizowano także 60 godzin zajęć grupowych. Zajęcia odbywały się w okresie od 29.11.2023 r. do 23.12.2023 r. w wymiarze łącznie 60 godzin. Do programu zostało zakwalifikowanych 15 osób, ukończyło 8

■ Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie

Prowadzono edukację i terapię dla nieletnich – zajęcia psychologiczne i socjoterapeutyczne w ośrodku kuratorskim oraz nadzorowano 38 spraw dot. obowiązku leczenia odwykowego. Ponadto kuratorzy złożyli:

- 16 wniosków do KRPA o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego;
- 8 wniosków o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności i odwieszenie warunkowego zwolnienia;
- 14 wniosków do sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego dotyczących sprawców przemocy.

■ Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie

W ramach zadania realizowano programy profilaktyczne dla osób stosujących przemoc domową, które prowadziło 2 kuratorów zawodowych. Liczba działań profilaktycznych – 25 (dane II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej).

Prowadzono pracę psychologiczną i terapeutyczną z młodzieżą i ich rodzinami w ramach działalności Kuratorskich Ośrodków Pracy z Młodzieżą.

Kuratorzy podejmowali czynności wobec osób, które były podejrzewane o stosowanie przemocy domowej poprzez poinformowanie odpowiednich służb (Policja, MOPR, prokuratura). Zainicjowano 218 działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

■ Areszt Śledczy w Lublinie

Służba Więzienna aktywnie włączała się w działania realizujące programy służące edukacji sprawców przemocy domowej, osób pozbawionych wolności i osób uwikłanych w przemoc. Jednym z nich jest ogólnopolski program korekcyjno-edukacyjny skierowany do osób stosujących przemoc domową *Stop Przemocy, Druga Szansa* oraz *Duluth*. Realizacja obu programów ma wesprzeć oddziaływania penitencjarne prowadzone wobec skazanych za przestępstwa, związane ze stosowaniem przemocy wobec członków rodziny i osób bliskich.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. w Areszcie Śledczym przeprowadzonych zostało 6 programów korekcyjno – edukacyjnych skierowanych do osób stosujących przemoc domową. Program ukończyło ogółem 45 mężczyzn.

Kolejnym działaniem Aresztu Śledczego jest program readaptacji społecznej skierowany do kobiet odbywających kary pozbawienia wolności, które w przeszłości doznały przemocy ze strony partnera, małżonka lub innej osoby bliskiej. Realizacja programu ma na celu wsparcie oddziaływań penitencjarnych prowadzonych wobec kobiet skazanych za przestępstwa z udziałem przemocy. Oddziaływania w ramach tego programu mają sprzyjać przepracowaniu własnych traumatycznych doświadczeń oraz wprowadzeniu zmian w dotychczasowym sposobie myślenia, wzięcia odpowiedzialności za popełnione czyny przestępcze i jeżeli to możliwe, naprawieniu wyrządzonych krzywd.

Następny realizowany w Areszcie Śledczym w Lublinie program resocjalizacji to „Mediacja po wyroku”, którego celem jest podnoszenie wiedzy o mediacji i wzmacnianie umiejętności społecznych osób odbywających karę pozbawienia wolności.

Program resocjalizacji „Mediacja po wyroku” ma na celu zwiększenie poziomu gotowości osadzonych do zadośćuczynienia jako podstawy do konstruktywnego rozwiązywania konfliktów w toku postępowania mediacyjnego, podczas odbywania kary pozbawienia wolności.

Jednym z wymiarów programu jest rozwijanie kompetencji społecznych osób pozbawionych wolności, które są niezbędne do funkcjonowania ludzi w życiu społecznym i stanowią wyznacznik rozwiązywania problemów w sposób konstruktywny, zmierzający do zadośćuczynienia za popełnione czyny i naprawienia szkody.

„Mediacja po wyroku” stanowi szansę przywrócenia ładu społecznego oraz włączenia członków społeczeństwa do udziału w resocjalizacji sprawcy oraz wspierania go podczas powrotu do prawidłowego funkcjonowania w danej społeczności. Sprawca uczy się podejmowania odpowiedzialności za popełnione czyny. Udział sprawców w spotkaniach mediacyjnych może spowodować, że uświadomią sobie krzywdę, jaką wyrządzili innym osobom, a w konsekwencji ponoszą odpowiedzialność za swoje działanie.

■ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie

W ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” członkowie grup roboczych i diagnostyczno – pomocowych kierowali osoby stosujące przemoc domową na terapię radzenia sobie z agresją i stresem, leczenie odwykowe, a także do programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych.

Podczas spotkań grup roboczych i diagnostyczno – pomocowych z udziałem osób stosujących przemoc sporządzono 432 „Niebieskie Karty – D” służące weryfikacji sytuacji oraz podjętych zobowiązań ze strony osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową.

Pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach koordynacji grup roboczych i diagnostyczno – pomocowych w 2023 r. skierowali 13 wniosków do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej, 25 razy wnioskowali do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny, w 5 przypadkach złożyli zawiadomienia do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ściganego z urzędu. Ponadto wzięli udział w charakterze świadka w 56 przesłuchaniach prowadzonych przez Sądy i organy ścigania. 5 razy wnioskowano do aresztów śledczych i zakładów karnych, w których osadzone były osoby stosujące przemoc, o objęcie

systemem terapii penitencjarnej, w szczególności leczeniem odwykowym i programami korekcyjno - edukacyjnymi w warunkach izolacji.

Ponadto, w ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownicy Sekcji skierowali: 244 osoby na warsztaty korekcyjno – edukacyjne, 217 osób na zajęcia „Szkoły dla rodziców”, 341 osób na dobrowolne leczenie uzależnienia od alkoholu, 274 rodzin na terapię rodzinną i małżeńską.

Pracownicy socjalni Filii MOPR skierowali 5 wniosków do KRPA o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego dotyczących osób stosujących przemoc domową.

Ponadto pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i filii MOPR przekazali organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości 17 informacji o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.

Zadanie 2. Zapobieganie kontaktowania się osób stosujących przemoc w rodzinie z osobami dotkniętymi przemocą.

■ Komenda Miejska Policji w Lublinie

Liczby dot. zapobiegania kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami dotkniętymi przemocą poprzez zatrzymywanie osób stosujących przemoc:

- I. Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową 221, w tym:
 - kobiet - 11,
 - mężczyzn - 211,
 - nieletnich - 0.
- II. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową będących pod wpływem alkoholu 154, w tym:
 - kobiet - 14,
 - mężczyzn - 140,
 - nieletnich - 0.
- III. Liczba osób doprowadzonych do izb wytrzeźwień lub innych tego typu placówek – 3 osoby, w tym:
 - kobiet - 0,
 - mężczyzn - 3,
 - nieletnich - 0.
- IV. Liczba osób przewiezionych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia – 0.

Wobec osób stosujących przemoc domową w 2023 roku, w Komisariatach Policji I - VII w Lublinie, policjanci zastosowali natychmiastowe środki izolacyjne przewidziane w art. 15 aa Ustawy o Policji, w postaci wydania: 41 nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia na wyrażoną w metrach odległość, zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość, zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej.

■ Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie

W 8 przypadkach kuratorzy występowali do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Złożono 8 wniosków o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności i odwieszenie warunkowego zwolnienia.

■ Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie

Liczbę postępowań sądowych dotyczących sprawców przemocy domowej przedstawiały się w następujący sposób:

1. Dane dot. I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej:

Liczba orzeczonych środków karnych wobec sprawców przemocy – 87;

Liczba orzeczonych środków probacyjnych, w tym:

- obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu- 4;
- poddania się leczeniu odwykowemu lub terapii- 4;
- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach – 0;
- powstrzymania się od kontaktowania z pokrzywdzonym 45;
- powstrzymanie się od zbliżania się do pokrzywdzonego – 70;
- nakaz opuszczenia lokalu- 15;
- liczba postanowień sądu w trybie art. 75 k.k. – 2;
- liczba spraw o eksmisję sprawcy przemocy domowej – 0.

2. Dane dot. III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej:

Liczba orzeczonych środków karnych wobec sprawców przemocy - 16

Liczba orzeczonych środków probacyjnych, w tym:

- obowiązek powstrzymywania się od nadużywania alkoholu —75
- poddania się leczeniu odwykowemu lub terapii- -6
- powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach – 14
- powstrzymania się od kontaktowania z pokrzywdzonym -18
- powstrzymanie się od zbliżania się do pokrzywdzonego – 66
- nakaz opuszczenia lokalu- 12
- liczba postanowień sądu w trybie art. 75 k.k. - 38
- liczba spraw o eksmisję sprawcy przemocy domowej – 0.

■ Prokuratura Okręgowa w Lublinie

W podległych Prokuraturze Okręgowej w Lublinie jednostkach organizacyjnych prokuratury na terenie Lublina w 2023 r. zarejestrowano łącznie 724 spraw dotyczących przemocy domowej.

Wszczęto łącznie 526 postępowań. Wśród nich liczba podejrzanych kobiet wyniosła 19, zaś liczba podejrzanych mężczyzn wyniosła 307. Dane dotyczące ilości ujawnionych pokrzywdzonych to: kobiety – 771, mężczyźni – 214. Odmówiono wszczęcia w 130 sprawach. 230 spraw zostało zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia. W tym w 1 sprawie wystąpiono z wnioskiem w trybie art. 335 k.p.k.

W 8 sprawach prokurator wystąpił do sądu z wnioskiem o warunkowe umorzenie postępowania. W 285 postępowaniach podjęto decyzje o umorzeniu. Spośród spraw, w których prokuratorzy występowali do sądu z wnioskiem o zastosowanie wobec podejrzanych środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania – 78 wniosków zostało uwzględnionych przez sąd (w tym 4 wnioski o zastosowanie tymczasowego aresztowania zostały skierowane w związku z wydaniem listu gończego).

Liczbę zastosowanych przez prokuratorów środków zapobiegawczych wyniosły:

- w postaci dozoru policji - 177,
- w postaci nakazu opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym (art. 275 a k.p.k.) - 53.

W sprawie, w której prokurator skierował wniosek w trybie art. 335 k.p.k. nie występował o nałożenie obowiązku uczestniczenia w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych.

Na etapie postępowania wykonawczego nie wnioskowano o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny w postaci stosowania przemocy domowej.

Cel IV. Podnoszenie poziomu kompetencji przedstawicieli podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zacieśnienie współpracy pomiędzy nimi.

Zadanie 1. Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury „Niebieskie Karty” i prowadzenia interwencji kryzysowej.

■ Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie

W okresie sprawozdawczym Zespół zorganizował dwa szkolenia dla członków ZI i grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych, których koszty zostały pokryte ze środków finansowych przeznaczonych w budżecie Zespołu na szkolenia.

W dniu 26 maja 2023 r. zorganizowano specjalistyczne szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych nt. „Zmiana Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych Ustaw – praktyczne omówienie i porównanie do obecnego stanu prawnego. Jak zmiany wpłyną na dotychczasową pracę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych. Dokumentacja Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w świetle proponowanych zmian w Ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”. Szkolenie zostało przeprowadzone w formie online i uczestniczyło w nim 25 osób, w tym 14 członków Zespołu.

Następnie w dniu 6 października 2023 r. zorganizowano szkolenie dla członków nowo powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz członków grup diagnostyczno-pomocowych nt. „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zasady pracy nowo powołanych Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych oraz prowadzenie dokumentacji w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Szkolenie odbyło się w siedzibie Komendy Miejskiej Policji przy ul. Północnej 3 w Lublinie i wzięło w nim udział 76 osób z różnych instytucji, w tym 30 członków Zespołu.

Tematami przewodnimi szkoleń były następujące zagadnienia:

1. Omówienie zmian ustawowych oraz przepisów wykonawczych do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
2. Omówienie nowego „Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
3. Zmiana dotychczasowych grup roboczych na grupy diagnostyczno-pomocowe - ich zasady powoływania, zadania i zakres funkcjonowania.
4. Nowe zasady działania Zespołu Interdyscyplinarnego, warunki formalne funkcjonowania, organizacji pracy i posiedzeń ZI.
5. Zakres obowiązków członków ZI oraz Przewodniczącego Zespołu.
6. Nowe zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową. Ustawowy obowiązek informowania osoby stosującej przemoc o wszczęciu NK – możliwe sposoby.
7. Elementy praktycznej wiedzy z zakresu prowadzenia dokumentacji w ramach procedury „Niebieskie Karty” .
8. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne i psychologiczno-terapeutyczne wobec osób stosujących przemoc – jak egzekwować nowy obowiązek.
9. Ochrona danych osobowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
10. Procedura „Niebieskie Karty” – warunki wszczęcia i zakończenia NK, zmiany dotyczące prowadzenia procedury.
11. Zmiany w procedurze „odebrania dziecka” w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową.

Ponadto kilkunastu członków Zespołu z różnych instytucji uczestniczyło w innych konferencjach i szkoleniach m.in.:

- „Przemoc wobec dziecka” – zorganizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie;
- „Standardy pomocy interdyscyplinarnej świadczonej osobom pokrzywdzonym przestępstwem” – organizator Bona Fides w Lublinie;

- Szkolenie dot. Przeciwdziałania Przemocy ze Względu na Płeć – organizator UNHCR – Biuro Wysokiego Komisarza ds. Uchodźców;
- Przemoc w rodzinie, procedura „Niebieskie Karty” – organizator Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie;
- Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – organizator Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie.

■ Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin

Placówki oświatowe systematycznie kierowały swoich pracowników na szkolenia, warsztaty i konferencje z zakresu diagnozowania przemocy domowej, realizacji procedury „Niebieskiej Karty” i prowadzenia interwencji kryzysowej. Były to m. in.:

- „Nauczyciel i uczeń w cyfrowym świecie”
- „Naruszanie praw i dóbr osobistych nauczycieli przez roszczeniowych rodziców”
- „Psychologiczne i pedagogiczne aspekty procesów integracji europejskiej: doświadczenia Ukrainy i Polski”
- „Asertywność w pracy nauczyciela-trudna droga między agresją a uległością”
- „Jakich dorosłych potrzebują dzisiaj dzieci? 10 filarów dobrych relacji z dziećmi”
- „Agresja i autoagresja u uczniów ze spektrum autyzmu- jak sobie z nimi radzić?”
- „Autoagresja, zespół Presuicydalny, samookaleczenia”
- „Uczeń cudzoziemski w środowisku szkolnym –adaptacja i formy wsparcia”
- „Jak wspierać uczniów w niestabilnym świecie?”
- „Jak przygotować uczniów i rodziców na trudne sytuacje i zagrożenia czekające na dzieci w wakacje?”
- „Jak pomóc uczniom opanować stres?”
- „5 sposobów na trudne zachowania dzieci w przedszkolu i w szkole”
- „NVC w szkole. Sposoby na rozwiązywanie konfliktów między uczniami i współpracownikami”
- „Jak pracować z trudną klasą- sprawdzone sposoby z praktyki nauczyciela”
- „Jak radzić sobie z agresją i trudnymi emocjami u dziecka?”
- „Dzieci i młodzież jako użytkownicy mediów i Internetu”
- „Jak pracować z rodzicami na rzecz bezpieczeństwa”
- „Trening skutecznej i przyjaznej komunikacji w rodzinie”
- „5 najczęściej popełnianych błędów w budowaniu relacji w rodzinie”
- „Praca i obowiązki szkoły w obliczu sytuacji kryzysowej w rodzinie dziecka, akty prawne”
- „Uczeń cudzoziemski w środowisku szkolnym- adaptacja i formy wsparcia”
- „Szkoła wobec przemocy rówieśniczej wśród uczniów „
- „Mowa nienawiści w szkole ”edukacja”
- „Jak komunikować swoje potrzeby i emocje w kontekście budowania prawidłowych relacji w rodzinie”
- „Świadome i odpowiedzialne rodzicielstwo”
- „Warsztaty dla nauczycieli-Wektory Życia”
- „Zjawisko bullying w szkole i cyberprzestrzeni-rozpoznawanie, skuteczna profilaktyka i interwencja”
- „Standardy ochrony małoletnich”
- „Dialog motywujący z osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie”
- „Jak wspierać młodzież w niestabilnym świecie”
- „Zapobieganie samobójstwom dzieci i młodzieży”
- „Samookaleczenia - czym są i jak je rozumieć?”
- „Wpływ doświadczanej przemocy na funkcjonowanie psychospołeczne dziecka”
- „Interwencja kryzysowa- jak pracować z osobą, którą dotknęła tragedia?”
- „Przemoc wobec dziecka- pomoc rodzinom doświadczającym przemocy, zachowań niepożądanych, zaniedbań rodzicielskich”
- „Zachowania trudne w grupie. Przyczyny i zapobieganie”
- „Prawa i obowiązki szkoły/przedszkola w obliczu sytuacji kryzysowej w rodzinie ucznia/dziecka- aspekty prawne”

- „Słowa mają moc”
- „Dobrze że jesteś”
- „Bajeczna świadomość”
- „Neuroróżnorodność”
- „Temperament małego dziecka, a nowe technologie”
- „Czy smartfon to dobra grzechotka i co na to neuronauka?”
- „Rodzicielska supermoc. Wartość dobrych relacji rodzinnych w świecie nowych technologii.”
- „Nowa niebieska karta”
- „Depresja i samookaleczenia u dzieci oraz młodzieży- od rozpoznania po wsparcie psychopedagogiczne”
- „Przemoc seksualna wobec dzieci. Profilaktyka-Diagnoza-Interwencja”
- „Przemoc w szkole-przyczyny, diagnozowanie, działanie”
- „Przemoc w relacjach społecznych”
- „Standardy ochrony małoletnich w zgodności z prawem i wymaganiami ustawy”
- „7 skutecznych sposobów radzenia sobie z problemem agresji”
- „Budowanie poczucia własnej wartości i radzenia sobie w trudnych sytuacjach”
- „5 technik mediacji, które przydadzą się w trudnych i konfliktowych sytuacjach w relacji dziecko-rodzic”
- „Pomoc uczniom w radzeniu sobie ze zdrowiem psychicznym i psychospołecznymi skutkami konfliktu”
- „Dlaczego płaczę, dlaczego krzyczę?”
- „Od muszę do mogę”
- „Kiedy dziecko zgłasza przemoc”
- „Przemoc domowa- rozpoznawanie symptomów i skuteczne reagowanie”
- „Pokochaj autyzm w naszej szkole”
- „Standardy ochrony małoletnich”
- „Przemoc wobec dziecka z niepełnosprawnościami- interwencja prawna”
- „Współpraca z rodzicem dziecka z trudnymi zachowaniami”
- „Błędy w wychowaniu, czyli w jaki sposób krzywdzimy własne (i cudze) dzieci?”
- „Jak pomóc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie?”

Powyższe szkolenia i konferencje skierowane były zarówno do nauczycieli jak i rodziców. Pracownicy placówek oświatowych, którzy uczestniczyli indywidualnie w szkoleniach dzielili się zdobytą wiedzą z współpracownikami podczas bieżącej pracy. Pedagodzy w celu doskonalenia zawodowego uczestniczyli również w spotkaniach w CAŚ z psychologiem, specjalistą terapii uzależnień, Stowarzyszenia AGAPE, Fundacją PRAESTERNO, ŻYCIE, Policją oraz kuratorami.

W placówkach organizowano również dla pracowników wewnętrzne szkolenia dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej prowadzone przez pedagogów i psychologów szkolnych. Poradnie psychologiczno-pedagogiczne organizowały interdyscyplinarne szkolenia w celu podniesienia umiejętności pracy z osobami dotkniętymi problemem przemocy oraz skuteczniejszego radzenia sobie ze stresem.

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych szkoleń dotyczących przemocy w rodzinie- ok.160
- liczba uczestników ww. szkoleń- ok.3309
- liczba szkoleń zewnętrznych-4, dotyczących przemocy w rodzinie i liczba osób w nich uczestniczących-15
- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego
- liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych-12
- liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych-37
- liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych-1.

■ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie

W 2023 roku pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie uczestniczyli łącznie w 10 szkoleniach specjalistycznych, których zakres tematyczny obejmował zagadnienia dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej. Łącznie w niniejszych inicjatywach uczestniczyło 98 osób.

Wykaz szkoleń, konferencji, seminariów, instruktaży i warsztatów z zakresu szeroko pojętego przeciwdziałania przemocy domowej i pomocy osobom uwięzionym w przemoc, w których uczestniczyli przedstawiciele służb społecznych MOPR:

- „Gdańska Konferencja ONLINE „Dziecko doświadczające traumy” - organizator Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę (2 osoby),
- Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zasady pracy nowo powołanych zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno - pomocowych oraz prowadzenie dokumentacji w ramach procedury Niebieskie Karty – organizator Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie (34 osoby),
- Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw – praktyczne omówienie i porównanie do obecnego stanu prawnego – organizator Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie (11 osób),
- Szkolenie dot. Przeciwdziałania Przemocy ze Względu na Płeć – organizator UNHCR (2 osoby),
- Interwencja kryzysowa – organizator Polskie Towarzystwo Superwizji Pracy Socjalnej (6 osób)
- Ogólnopolska konferencja online „Standardy pomocy interdyscyplinarnej świadczonej osobom pokrzywdzonym przestępstwem – organizator Bona Fides (4 osoby),
- Konferencja „ 16 dni akcji przeciwko przemocy ze względu na płeć” (12 osób),
- Pomoc dzieciom doświadczającym przemocy - organizator UNICEF (4 osoby),
- Praca z dziećmi doświadczającymi przemocy – organizator Polskie Towarzystwo Superwizji (6 osób),
- Praca z osobą stosującą przemoc domową (17 osób).

Pracownicy socjalni MOPR sporządzili 2 diagnozy szkoleniowe w powyższym zakresie. Ponadto przedstawiciele MOPR wzięli udział w 7 spotkaniach superwizyjnych - liczba osób uczestniczących - 10.

■ Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie

W ciągu 2023 roku pracownicy CIK brali udział w następujących szkoleniach dotyczących przestępstw, problematyki przemocy oraz pomocy dzieciom doświadczającym przemocy:

- Szkolenie dotyczące nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej dla pracowników CIK;
- Superwizja – 10 osób;
- Szkolenie TZA – 1 osoba;
- Trening regulacji emocji – 1 osoba;
- Praca z osobą stosującą przemoc domową – 1 osoba;
- Przemoc wobec dziecka krzywdzonego – 4 osoby;
- Standardy pomocy interdyscyplinarnej świadczonej osobom pokrzywdzonym przestępstwem – 1 osoba;
- Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zasady pracy nowo powołanych Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno – pomocowych – 2 osoby;
- Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw – 2 osoby;
- Studium interwencji kryzysowej I i II stopnia – 2 osoby.

■ Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie

Członkowie Komisji w dniach 26.10.2023 r. brali udział w szkoleniu pt. „Warsztaty dla zespołów orzekających”, które prowadziła psycholog, specjalistka i superwizor psychoterapii uzależnień.

W szkoleniu wzięło udział 25 członków Komisji oraz pracownicy Wydziału Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin.

■ Komenda Miejska Policji w Lublinie

W Komendzie Miejskiej Policji w Lublinie, w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego prowadzono szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej m. in. w zakresie:

1. Właściwe sporządzanie i dokumentowanie czynności związanych z wdrożeniem procedury „Niebieskie Karty” na nowych formularzach, w związku z wejściem w życie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
2. Prawidłowe wprowadzanie danych do systemu SWD Policji i KSIP, pod kątem wydanych nakazów opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość, zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy i przebywania na tym terenie.
3. Szkolenie z zakresu wdrożenia „Ustawy z dnia 13 stycznia 2023 roku o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, oraz z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw”.

Jednocześnie policjanci Komendy Miejskiej Policji w Lublinie brali udział w następujących szkoleniach interdyscyplinarnych:

1. Szkolenie pn. „Zmiana Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych Ustaw”, zorganizowane przez Zespół Interdyscyplinarny, które odbyło się w dniu 26 maja 2023 roku, przeprowadzone przez certyfikowanego specjalistę ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Szkolenie pt. „Przemoc wobec dziecka” zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie, zorganizowanym dniami 12 - 14 września 2023 roku.
3. Szkolenie pn. „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zasady pracy nowo powołanych Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno – pomocowych oraz prowadzenie dokumentacji w ramach procedury „Niebieskie Karty”, zorganizowane przez Zespół Interdyscyplinarny, które odbyło się w dniu 6 października 2023 roku, przeprowadzone przez certyfikowanego specjalistę ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. III Konferencja naukowa z cyklu „Przemoc domowa - perspektywa psychologiczna, społeczna i prawna” zorganizowana w dniach 15 - 17 listopada 2023 roku, przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Warszawie.

■ Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie

W poniższych szkoleniach i konferencjach dotyczących zjawiska przemocy domowej wzięło udział 22 kuratorów:

1. Przemoc w rodzinie, procedura Niebieskiej Karty – ROPS Lublin;
2. Przemoc wobec dziecka – ROPS Lublin;
3. Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – ROPS Lublin;
4. Szkolenie dla członków Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Diagnostyczno-Pomocowych ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej – online;
5. Dynamika siły w relacji przemocowej, czyli co wzmacnia a co osłabia i dlaczego tak ważny jest sprzeciw – online;

5. Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, zorganizowane przez Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie – online;
6. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Zasady pracy nowo powołanych Zespołów Interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno – pomocowych oraz prowadzenie dokumentacji w ramach procedury „Niebieskie Karty”, zorganizowane przez Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie.

■ **Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie**

W ramach podnoszenia kompetencji kuratorzy uczestniczyli w szkoleniach i konferencjach dotyczących zjawiska przemocy domowej, m.in:

- XV Ogólnopolska Konferencja „Ostrożnie dziecko! Profilaktyka krzywdzenia małych dzieci”;
- XX Ogólnopolska Konferencja „Dziecko pokrzywdzone przestępstwem” organizowana przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę;
- konferencja „Podsumowanie Kampanii 16 dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć”.

Wskaźniki:

Liczba szkoleń - 8;

Udział w szkoleniach i konferencjach – 35 kuratorów.

■ **Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Lublinie**

Odbyło się 10 spotkań superwizyjnych dla osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej. Wzięło w nich udział 9 osób.

Natomiast w 2 szkoleniach zewnętrznych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej wzięły udział 3 osoby.

■ **Prokuratura Okręgowa w Lublinie**

Prokuratorzy jednostek okręgu lubelskiego uczestniczyli w szkoleniach w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy domowej. Między innymi w organizowanym przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury szkoleniu na temat „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie” oraz „Przestępstwa na szkodę małoletnich popełniane za pośrednictwem Internetu”.

■ **Straż Miejska Miasta Lublin**

W roku 2023 funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Lublin uczestniczyli w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych, dzięki którym mieli możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji. Aby dbać o rozwój pracowników oraz podnosić ich kwalifikacje zawodowe zgodnie z potrzebami Straży Miejskiej Miasta Lublin oraz mieszkańców Lublina, Komendant wprowadził szkolenia teoretyczne i praktyczne, które odbywają się cyklicznie przez cały rok. W ten sposób pracownicy na bieżąco są zapoznawani z aktualnymi zmianami w prawie obowiązującym w naszym kraju. Dzięki takim praktykom pracownicy podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe, zdobywają lub uzupełniają wiedzę i umiejętności aby sprawnie i fachowo wywiązywać się z nałożonych na siebie obowiązków służbowych.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Lublin w 2023 r. brali udział w następujących szkoleniach i konferencjach:

- Międzynarodowa konferencja „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w internecie” – prowadzona przez Polskie Centrum Programu SAFER INTERNET;
- Praca z osobą stosującą przemoc domową – szkolenie zorganizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie;
- Konflikt w ujęciu komunikacji empatycznej – okazja do budowania porozumienia opartego na potrzebach – szkolenie w ramach konsultacji społecznych organizowanych przez Urząd Miasta Lublin;
- Konferencja podsumowująca „Kampanię 16 dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć” zorganizowana przez Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie.

Zadanie 2. Doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy rodzinie w Lublinie.

■ Zespół Interdyscyplinarny w Lublinie

Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, diagnozowanie problemu przemocy, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą oraz rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. Zespół Interdyscyplinarny udziela wsparcia mieszkańcom Miasta Lublin, prowadzi działania mające na celu pomoc osobom dotkniętym przemocą domową oraz podejmuje oddziaływania wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy. Ponadto Zespół na terenie Miasta Lublin prowadzi szereg działań profilaktycznych i edukacyjnych, które służą poprawie bezpieczeństwa mieszkańców i doskonaleniu systemu przeciwdziałania przemocy.

Prezydent Miasta Lublin powołał członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie Zarządzeniem Nr 1303/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r. z późn. zm. Zespół realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – do czasu powołania nowego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie – do dnia 8 września 2023 r.

W związku z nowelizacją ww. ustawy i obowiązkiem powołania nowych Zespołów Interdyscyplinarnych w Polsce, Prezydent Miasta Lublin powołał Zespół Zarządzeniem nr 69/9/2023 z dnia 8 września 2023 r. w sprawie powołania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie. Ww. Zespół realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W październiku 2023 r. nastąpiły zmiany w składzie osobowym Zespołu Interdyscyplinarnego. W związku z rezygnacją dwóch przedstawicieli Ośrodka Leczenia Uzależnień w Lublinie, Zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin odwołano ww. osoby ze składu Zespołu oraz powołano przedstawiciela Okręgowej Rady Lekarskiej.

Do składu Zespołu Interdyscyplinarnego należą przedstawiciele MOPR w Lublinie, Urzędu Miasta Lublin, Straży Miejskiej, Policji, Centrum Interwencji Kryzysowej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Aresztu Śledczego, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej, służby zdrowia, sądownictwa, prokuratury oraz organizacji pozarządowych. Do końca roku 2023 r. do składu Zespołu powołanych było 38 członków. Liczba instytucji współpracujących w Zespole – 16.

W 2023 r. odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego Zarządzeniem Prezydenta Miasta Lublin Nr 1303/2011 z dnia 30 grudnia 2011 r. z późn. zm. Posiedzenia miały miejsce w 2023 r. następujących terminach: 31 stycznia, 21 marca, 9 maja, 20 czerwca oraz 11 września.

W ostatnim posiedzeniu Zespołu w dniu 11 września 2023 r. uczestniczyła Z-ca Prezydenta Miasta Lublin ds. Społecznych. Pani Prezydent wręczyła dotychczasowym członkom ZI podziękowania za współpracę w okresie członkostwa w Zespole Interdyscyplinarnym w Lublinie oraz za działalność na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Mieście Lublin.

W dniu 8 września 2023 r. został powołany nowy Zespół Interdyscyplinarny. Posiedzenia tego Zespołu odbyły się w dniach: 11 września, 10 października oraz 7 grudnia.

W 2023 r. odbyło się w sumie 8 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie, podczas których członkowie ZI podjęli następujące uchwały:

- w sprawie przyjęcia planu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego na rok 2023,
- w sprawie wyboru Przewodniczącego, Zastępcy Przewodniczącego i Sekretarza Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie,
- w sprawie powołania grup diagnostyczno-pomocowych w Niebieskich Kartach, które nie zostały zakończone do dnia 11 września 2023 r.,
- w sprawie przyjęcia Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie określającego szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych,
- w sprawie przyjęcia Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie określającego szczegółowe warunki funkcjonowania grup diagnostyczno-pomocowych,

- ponadto w 2023 r. przyjęto 306 uchwał Zespołu Interdyscyplinarnego w sprawie powołania i zmiany składu grup diagnostyczno – pomocowych.

Podczas posiedzeń Zespołu omawiano m.in.: sprawy związane z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, trudne przypadki w ramach prowadzonych procedur „Niebieskich Kart”, szczególnie dot. małoletnich dzieci, organizację szkoleń dla członków Zespołu oraz uczestnictwo członków ZI w festynach środowiskowych, imprezach profilaktycznych, szkoleniach i konferencjach podnoszących wiedzę z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Opracowano także dwa Regulaminy Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie określające:

1. szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych,
2. szczegółowe warunki funkcjonowania grup diagnostyczno-pomocowych.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. Zespół Interdyscyplinarny podjął współpracę m.in. z następującymi instytucjami:

- Komisariatami I – VII Policji w Lublinie (powołanie funkcjonariusza dzielnicowego do 589 grup roboczych i diagnostyczno-pomocowych),
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie: Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Sekcja Pracy Socjalnej, Dział ds. asysty rodzinnej i pieczy zastępczej, Sekcja ds. realizacji projektów i pomocy cudzoziemcom (przedstawiciele MOPR powołano do 589 grup roboczych i diagnostyczno-pomocowych),
- Komendą Miejską Policji w Lublinie (funkcjonariusz Policji z Wydziału Prewencji KMP był powołany do 5 grup roboczych i diagnostyczno-pomocowych),
- Żandarmerią Wojskową (powołanie funkcjonariusza do 4 grup diagnostyczno-pomocowych),
- przedstawicielami oświaty (do 101 grup powołano nauczyciela, pedagoga lub psychologa szkolnego/przedszkolnego, wychowawcę ze żłobka),
- przedstawicielami ochrony zdrowia (powołanie do 9 grup),
- Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej (powołanie przedstawiciela Ośrodka do 10 grup),
- Centrum Interwencji Kryzysowej (powołano psychologów CIK do 22 grup),
- Sądami Rejonowymi Lublin – Zachód i Lublin –Wschód (powołano kuratorów do 56 grup),
- Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie (powołanie członka KRPA do 11 grup),
- Zespołami Interdyscyplinarnymi w innych gminach w Polsce (43 zespoły - wymiana informacji lub skierowanie prośby dotyczącej wypełnienia formularza Niebieska Karta – D z przebywającą na terenie gminy osobą podejrzaną o stosowanie przemocy domowej).

W 2023 r. funkcjonowało 1000 grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych powołanych w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty”. Odbyło się 2524 posiedzeń tych grup.

Zespół Interdyscyplinarny utworzył 589 nowych grup: 406 grup roboczych w drodze zarządzeń Zespołu oraz podjęto 183 uchwały Zespołu w sprawie powołania grup diagnostyczno-pomocowych.

W związku z realizacją zadań określonych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023, Zespół Interdyscyplinarny opracował i przesłał do sądów, prokuratur, Żandarmerii Wojskowej oraz Komendy Miejskiej Policji w Lublinie wykaz podmiotów i organizacji pozarządowych realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

W ramach zadania doskonalenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, gdzie do realizowanych działań należą m.in. wspólne szkolenia i konferencje przedstawicieli różnych instytucji, Zespół Interdyscyplinarny w 2023 r. zorganizował konferencję oraz dwa specjalistyczne szkolenia dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych.

W szkoleniach uczestniczyli członkowie Zespołu oraz inne osoby – członkowie grup diagnostyczno-pomocowych z 18 poniższych instytucji:

1. Areszt Śledczy w Lublinie,
2. CARITAS Archidiecezji Lubelskiej,
3. Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie,

4. Dział ds. pomocy środowiskowej, MOPR w Lublinie,
5. Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „Agape” w Lublinie,
6. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie,
7. Ośrodek Leczenia Uzależnień w Lublinie,
8. Prokuratura Okręgowa w Lublinie,
9. Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie,
10. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie,
11. Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, MOPR w Lublinie,
12. Straż Miejska Miasta Lublin,
13. Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin,
14. Komenda Miejska Policji w Lublinie,
15. Komisariaty Policji I-VII Policji w Lublinie,
16. Sekcje Pracy Socjalnej, MOPR w Lublinie,
17. Sekcja ds. asysty rodzinnej, MOPR w Lublinie,
18. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Lublinie.

W dniu 11 grudnia 2023 r. w Auli Caritas Archidiecezji Lubelskiej odbyła się konferencja podsumowująca Kampanię „16 Dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć”. W organizację wydarzenia włączył się Przewodniczący Zespołu i członkowie ZI.

W czasie konferencji zostały omówione działania podejmowane w ramach ww. Akcji przez funkcjonujące w Lublinie służby i instytucje zajmujące się pomocą osobom pokrzywdzonym.

Podczas wydarzenia medalem Prezydenta Miasta Lublin zostały uhonorowane osoby, które od wielu lat aktywnie działają na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Lublina oraz są szczególnie zaangażowane w pomoc pokrzywdzonym mieszkankom i mieszkańcom Miasta Lublin.

Został skomponowany utwór muzyczny pt. „Znieczulony”, który zaprezentowano uczestnikom konferencji. Jego przesłaniem było uczulenie społeczeństwa na przemoc domową, szczególnie wobec dzieci. Według twórcy piosenka i teledysk mają pokazywać, że warto reagować na zło, które może rozgrywać się obok.

■ **Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin**

Realizacja zadania objęła następujące działania:

1. Przekazanie przez Wydział Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin do Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie wykazu podmiotów realizujących powierzone działania w zakresie udzielania profesjonalnej pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową.
2. Uczestnictwo w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie przedstawicielki Wydziału Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin.

■ **Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta Lublin**

W celu doskonalenia systemu przeciwdziałania przemocy lubelskie placówki oświatowe przede wszystkim nawiązywały wzajemną współpracę, która sprawiała, że ich działania stawały się bardziej skuteczne, a problem przemocy wśród dzieci i młodzieży był diagnozowany szybciej. Dyrektorzy przekazywali swoim pracownikom szczegółowe informacje dotyczące wewnętrznych procedur postępowania w trudnych sytuacjach.

Przeprowadzono konsultacje telefoniczne, umieszczano informatory instytucji pomocowych na stronach internetowych szkół i placówek. Rodzice uczniów otrzymywali również, drogą mailową lub poprzez dziennik elektroniczny informacje o możliwościach otrzymania pomocy. Otrzymywali wsparcie w rozwiązywaniu trudności wychowawczych. W ramach bieżącej pracy przekazywano uczniom wiedzę na temat charakterystyki zjawiska przemocy domowej. Realizowano treści profilaktyczne z zakresu cyberprzemocy. W placówkach prowadzono cykliczne spotkania dotyczące sytuacji rodzinnej, kontaktów z opiekunami/rodzicami dziecka, sytuacji dydaktyczno-wychowawczej ucznia. Prowadzono dialog społeczny, konferencje naukowe z cyklu „Problemy współczesnej profilaktyki”, konferencje Lubelskiego Kuratora Oświaty „Szkoła wobec zjawiska przemocy rówieśniczej wśród uczniów”, rozmowy na temat profilaktyki – zwłaszcza na temat budowania prawidłowej komunikacji interpersonalnej. Uczono nadawania prawidłowych komunikatów, które nie inicjują konfliktów. W wielu placówkach prowadzono punkt bezpłatnej konsultacji prawnej. Organizowano alternatywne formy spędzania wolnego czasu (np. zajęcia

pozalekcyjne, półkolonie, SKS, Strzelnica, Szkolny Klub Wolontariusza, Koło gitarowe, Szkolny Teatr Dziesięciu).

Ponadto placówki oświatowe współpracowały z psychologami, będącymi specjalistami z zakresu terapii uzależnień ze Stowarzyszenia „AGAPE”, „Bona Fides”, „STOP”, „Sempre a Frente a także z kuratorem społecznym i sądowym. Współpracowano również z organizacjami i instytucjami zajmującymi się profesjonalną pomocą dziecku i rodzinie m.in.: Centrum Interwencji Kryzysowej, Ośrodkiem Terapii i Leczenia Uzależnień, Specjalistyczną Poradnią Psychoprofilaktyki i Terapii Rodzin, Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą „Pogodny Dom”, MOPR, MOPS, GOPS, OHP, Pogotowiem Opiekuńczym, Domem Dziecka, Fundacją „Praesterno”, Świetlicą SOS Wsparcia Dziennego „Jutrzenka”, Strażą Miejską, Komendą Miejską Policji, Funkcjonariuszami Policji – dzielnicowymi, Sądem Rejonowym – Wydział Rodzinny i Nieletnich, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Stowarzyszeniem Agape, Stowarzyszeniem Bona Fides, Stowarzyszeniem STOP, Stowarzyszeniem RYSA.

Podczas ewaluacji analizowano programy wychowawczo-profilaktyczne szkół w kwestii związanej z przemocą i jej przeciwdziałaniem. Zapoznawano się z danymi dotyczącymi zjawiska przemocy na terenie Lublina, literaturą dotyczącą przedmiotu. Prowadzono wewnętrzne badania mierzące skalę zjawiska przemocy. Rozpowszechniano informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym. Prowadzono działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych lub dotkniętych przemocą.

W ramach realizacji powyższego zadania placówki oświatowe prowadziły kampanie społeczne i programy edukacyjno-wychowawcze, profilaktyczne, m.in.: „Standardy Ochrony Dzieci na Lubelszczyźnie”, „Szkola wobec zjawiska przemocy rówieśniczej wśród uczniów”, „Problemy współczesnej profilaktyki”, „Uczeń w sieci”, „Uczeń w potrzebie- gdzie szukać pomocy”, „Postawy i błędy rodzicielskie i ich wpływ na funkcjonowanie dzieci”, „Profilaktyka w pracy z młodzieżą”, „Strefa wsparcia Pedagoga”, „Szkola dla Rodziców”, „Razem przeciwko przemocy”, „Działania przeciwko przemocy”, „Spójrz inaczej”, „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, „Strażnicy uśmiechu”.

Wskaźniki:

- liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego- 13,
- liczba podmiotów, którym przekazano informator o instytucjach pomocowych, celem umieszczenia na swoich witrynach internetowych-1,
- liczba podmiotów, które umieściły informator na swoich witrynach internetowych-2.

■ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie

Na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Lublinie został umieszczony wykaz podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Ponadto na stronie MOPR znajduje się odnośnik do Zespołu Interdyscyplinarnego, jak również zamieszczone są bieżące informacje o realizowanych inicjatywach i działaniach z zakresu profilaktyki przemocy.

W ramach podejmowanej współpracy z organizacjami i instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie ściśle współdziałała z Policją, prokuraturą, Aresztem Śledczym, Żandarmerią Wojskową, placówkami oświatowymi, ochroną zdrowia, sądownictwem, ośrodkami leczenia uzależnień, Centrum Interwencji Kryzysowej, Centrum Zdrowia Psychicznego, placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, kancelariami mediacyjnymi, ośrodkami socjoterapii, poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, Zespołami Interdyscyplinarnymi i Ośrodkami Pomocy Społecznej w innych gminach, a także podmiotami III sektora - Stowarzyszeniami: Homo Faber, STOP, AGAPE, BONA FIDES, SOPRA, MONAR, RYSA, Natalaneum, Kontakt, Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę, SOS Ziemi Lubelskiej, Praesterno, InCorde, Krajowym Towarzystwem Autyzmu, Wspólnotą AA, Caritas. Podejmowano również systematyczną współpracę z Rzecznikiem Praw Dziecka, Okręgową Radą Adwokacką, Ośrodkiem Wczesnej Interwencji dla Osób z Problemem Alkoholowym i ich Rodzin oraz Ogólnopolskim Pogotowiem dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

Przedstawiciel Sekcji uczestniczył w dwóch spotkaniach roboczych organizowanych przez Stowarzyszenie Homo Faber, służących wymianie doświadczeń przedstawicieli instytucji

działających w zakresie profilaktyki zjawiska przemocy w odniesieniu do przebywających na terenie Miasta Lublin cudzoziemców – uchodźców z Ukrainy i społeczności romskiej.

Pracownicy Sekcji wzięli również udział w spotkaniu z przedstawicielami kościoła prawosławnego i związków wyznaniowych dotyczącym współpracy w ramach przeciwdziałania przemocy domowej wśród obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Lublina w związku z działaniami wojennymi w ich kraju.

Sekcja współpracowała również z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej. W 2023r. przedstawiciel Sekcji wygłosił prelekcję pt. „Procedura Niebieskie Karty” dla studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe Wydziału Politologii UMCS w Lublinie.

W ramach działalności profilaktyczno – edukacyjnej pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym aktywnie uczestniczyli w ogólnopolskich akcjach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej - Tygodniu Pomocy Pokrzywdzonym Prześstępstwem i „16 dni przeciw przemocy ze względu na płeć”. W ramach powyższych inicjatyw pracownicy Sekcji pełnili dyżury udzielając bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego osobom doświadczającym przemocy domowej, przekazywali informacje na temat funkcjonujących w Mieście Lublin instytucji udzielających specjalistycznego wsparcia rodzinom dotkniętym problemem przemocy. W ramach kampanii „16 dni przeciw przemocy” w siedzibie Sekcji zorganizowano porady i warsztaty prawne z przedstawicielem Okręgowej Rady Adwokackiej w Lublinie, a także poradnictwo specjalistyczne przedstawicieli licznych instytucji działających w zakresie profilaktyki przemocy domowej. Przedstawiciele Sekcji czynnie uczestniczyli w organizacji Konferencji podsumowującej Kampanię „16 dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć”.

Pracownicy Sekcji wzięli również udział w Festynie Profilaktycznym "Pasje ludzi pozytywnie zakręconych" organizowanym przez Urząd Miasta Lublin, podczas którego reprezentowali Zespół Interdyscyplinarny i Sekcję ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR realizując zadania z zakresu zapobiegania zjawisku przemocy domowej i promowania prawidłowych wzorców rodzinnych oraz kolportowali ulotki i materiały edukacyjne o wskazanej tematyce. Osobom zainteresowanym przekazywano informacje nt. funkcjonujących w Mieście Lublin instytucji realizujących wsparcie dla osób doznających przemocy domowej.

Sekcja współpracowała również z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej. W 2023r. przedstawiciel Sekcji wygłosił prelekcję pt. „Procedura Niebieskie Karty” dla studentów kierunku Bezpieczeństwo Narodowe Wydziału Politologii UMCS w Lublinie.

Współpraca Sekcji z organami ścigania na odcinku karnym i poza karnym dotyczyła m. in.: udziału dzielnicowych w 2 457 posiedzeniach grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych, udziału funkcjonariuszy Komendy Miejskiej Policji w Lublinie w 6 grupach. Przedstawiciel Żandarmerii Wojskowej uczestniczył w 4 grupach diagnostyczno - pomocowych. Zrealizowano 783 wspólnych wizyt przedstawicieli Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w asyście funkcjonariuszy Policji, udzielano pisemnej informacji na wniosek organów ścigania o sytuacji życiowej osób i rodzin, rodzaju i skali zdiagnozowanych dysfunkcji oraz wymiarze i zakresie świadczonej pomocy w formie pracy socjalnej zmierzającej do zniwelowania skutków istniejących problemów.

W okresie sprawozdawczym w 147 przypadkach na potrzeby postępowań prowadzonych przez Policję, Sądy, Prokuratury i inne instytucje przekazano kserokopię dokumentacji zgromadzonej w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym:

- 104 do Komisariatów Policji,
- 32 do Sądów;
- 11 do Prokuratury.

Sekcja współdziała także z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie w zakresie postępowań o obowiązek leczenia odwykowego osób, których dotyczył problem przemocy domowej. Pracownicy socjalni uczestniczyli w charakterze świadka w 17 posiedzeniach Komisji. Przedstawiciele KRPA uczestniczyli w 11 grupach roboczych i diagnostyczno - pomocowych w sprawie osób nadużywających alkoholu objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

W 2023 roku Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie podejmowała stałą współpracę ze 104 placówkami oświatowymi w zakresie wymiany informacji i pomocy uczniom pozostającym w trudnej sytuacji opiekuńczo-wychowawczej oraz ich rodzinom (w tym: 47 szkołami podstawowymi, 11 liceami, 11 zespołami szkół, 2 technikami, 1 Zakładem Doskonalenia Zawodowego i 31 przedszkolami oraz 1 żłobkiem). Przedstawiciele oświaty (pedagodzy, psychologdy, wychowawcy) brali czynny udział w pracach 101 grup roboczych i diagnostyczno -

pomocowych, gdy istniało podejrzenie, że małoletni doświadczają przemocy ze strony członków rodziny, bądź są jej świadkami. Powyższe pozwoliło na efektywne monitorowanie sytuacji dzieci, jak też objęcie małoletnich interdyscyplinarną pomocą, w miarę zdiagnozowanych potrzeb. Pracownicy socjalni współpracowali również z 3 Poradniami Psychologiczno – Pedagogicznymi w zakresie diagnozy i wsparcia dzieci objętych procedurą NK. Ponadto Sekcja prowadziła współpracę z 5 placówkami ochrony zdrowia, w ramach której odbyły się wspólne wizyty środowiskowe z lekarzem, położną i pielęgniarką środowiskową, następowała wymiana informacji oraz udział przedstawicieli ochrony zdrowia w spotkaniach grup roboczych i diagnostyczno - pomocowych.

Pracownicy Sekcji ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie reprezentują MOPR w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego, których celem jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy domowej. Biorą udział we wszystkich spotkaniach Zespołu, sporządzają protokoły, koordynują obsługę organizacyjno–techniczną i finansową Zespołu, prowadzą sprawozdawczość, inicjują liczne działania mające na celu poprawę jakości usług oferowanych mieszkańcom Lublina, których dotyczy zjawisko przemocy domowej.

Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie od września 2023 r. pełni funkcję Zastępcy Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie.

■ Komenda Miejska Policji w Lublinie

W 2023 roku Komenda Miejska Policji w Lublinie, w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej współpracowała z Wydziałem Bezpieczeństwa Mieszkańców i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Lublin, Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie, Wydziałem Zdrowia i Profilaktyki Urzędu Miasta Lublin, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie, Kuratorium Oświaty w Lublinie, Ośrodkiem Leczenia Uzależnień w Lublinie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie, Katolickim Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE”, Stowarzyszeniem Wspierania Aktywności „BONA FIDES”, Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób doznających Przemocy w Rodzinie.

W pracach 7 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie z ramienia Komendy Miejskiej Policji w Lublinie uczestniczył policjant z Zespołu ds. Nietletnich i Patologii Wydziału Prewencji KMP w Lublinie. Od 11 września 2023 roku, wraz z nowo powołanym Zespołem Interdyscyplinarnym, było to dwóch funkcjonariuszy Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. W pracach 2457 grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych uczestniczyli dzielnicowi z Komisariatów I – VII Policji w Lublinie. W 3 procedurach „Niebieskie Karty”, do pracy na rzecz osób małoletnich pokrzywdzonych przemocą, został powołany policjant z Zespołu ds. Nietletnich i Patologii Komendy Miejskiej Policji w Lublinie. Komenda Miejska Policji w Lublinie pozyskała i rozpowszechniła w jednostkach podległych KMP w Lublinie łącznie 3 informatorów/baz, w tym 3 w formie elektronicznej, zawierających dane teleadresowe istniejącej infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą domową. Przedmiotowe dane teleadresowe zostały umieszczone również na stronie internetowej KMP w Lublinie.

■ Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie

W spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie uczestniczyli przedstawiciele Sądu – kurator z III Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych oraz kurator z II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodziny i Nietletnich.

Kuratorzy byli powoływani i uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych utworzonych w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

W okresie sprawozdawczym Sąd współpracował z następującymi instytucjami z obszaru przeciwdziałania przemocy:

1. MOPR – wymiana informacji i doświadczeń w pracy z klientem pomocy społecznej oraz osobą nadzorowaną, podejmowanie wspólnych działań na rzecz osób doświadczających przemocy lub zagrożonych wykluczeniem społecznym;

2. Sekcja ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie MOPR – udział kuratorów w posiedzeniach grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych;
3. Policja - współpraca z III i VI Komisariatem Policji w Lublinie, polegająca na przekazie informacji, podejmowaniu wspólnych interwencji;
4. Placówki oświatowe - organizowanie przez kuratorów rodzinnych na terenie szkół spotkań z nauczycielami, uczniami i ich rodzicami, podczas których poruszane są tematy związane ze zjawiskiem przemocy domowej, podstawami prawa rodzinnego, głównie w części dotyczącej relacji rodzice dziecko, z uwzględnieniem praw i obowiązków oraz sytuacji, które powodują ingerencję sądu;
5. Placówka Wielofunkcyjna „Pogodny Dom” w Lublinie;
6. Dziecięce Pogotowie Rodzinne;
7. Poradnia Psychoprofilaktyki i Terapii Rodzin w Lublinie;
8. Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
9. Ośrodek Leczenia Uzależnień SPZOZ w Lublinie;
10. Stowarzyszenie MONAR Poradnia Profilaktyki, Leczenia i Terapii Uzależnień w Lublinie;
11. Dom Samotnej Matki przy ul. Bronowickiej w Lublinie;
12. Organizacje pozarządowe.

■ Centrum Interwencji Kryzysowej w Lublinie

Na stronie internetowej Centrum widnieje wykaz instytucji i organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.

W posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego aktywnie uczestniczyło dwóch przedstawicieli CIK, w tym osoba pełniąca funkcję Przewodniczącego Zespołu.

W posiedzeniach grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych utworzonych w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” uczestniczyli psychologowie CIK.

■ Straż Miejska Miasta Lublin

W posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie uczestniczył przedstawiciel Straży Miejskiej.

W ramach programów profilaktycznych Straży Miejskiej Miasta Lublin kontynuowano edukację uczniów szkół podstawowych z terenu Lublina. Realizowano programy profilaktyczno-społeczne oraz przeprowadzono prelekcje edukacyjno-informacyjne dla seniorów, dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa.

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2023 r. stałą obecnością strażników miejskich objętych było 11 szkół podstawowych.

Dzielnicy Straży Miejskiej współpracowali z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie – razem z pracownikami MOPR wykonali 47 wspólnych działań w zakresie pomocy mieszkańcom Lublina.

Ponadto współpracowano z Komendą Miejską Policji, dzielnicowymi Komisariatów I-VII Policji w Lublinie, Wydziałem Spraw Mieszkaniowych i Wydziałem Spraw Administracyjnych Urzędu Miasta Lublin. Dzielnicowi Straży Miejskiej także brali udział w spotkaniach Rad Dzielnic i ich dyżurach oraz na bieżąco utrzymywali telefoniczny kontakt z przedstawicielami Rad w zakresie pomocy mieszkańcom miasta.

Straż Miejska współpracowała także z Aresztem Śledczym w Lublinie w zakresie zatrudniania osób osadzonych. Podpisano umowę o nieodpłatnym zatrudnieniu skazanych do prac porządkowych na terenie miasta Lublin. Była to realizacja wcześniejszego porozumienia Prezydenta Miasta Lublin z Aresztem Śledczym w Lublinie.

■ Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Lublinie

W pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie brało udział dwóch przedstawicieli ośrodka. Przedstawiciel SOW był powoływany do grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” dotyczących rodzin, które przebywały w Ośrodku.
Wskaźniki:

- Liczba spotkań grup roboczych/diagnostyczno - pomocowych – 10;

- Liczba podmiotów, którym przekazano informator o instytucjach pomocowych, celem umieszczenia na swoich witrynach internetowych – 1.

■ Prokuratura Okręgowa w Lublinie

Prokurator brała systematyczny udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie, jak również uczestniczyła w realizowanym przez Starostę Lubelskiego „Powiatowym programie profilaktycznym w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2022- 2025”.

Prokuratorzy rejonowi, poprzez prokuratorów wyznaczonych do udziału w pracach Zespołów Interdyscyplinarnych, realizowali zadania związane z bieżącym reagowaniem na wszelkie przejawy przemocy domowej.

Ponadto prokuratorzy w ramach realizacji ustawowych zadań udzielali osobom pokrzywdzonym i członkom ich rodzin zarówno porad, jak i informacji o organizacjach i instytucjach zajmujących się udzielaniem pomocy ofiarom przestępstw.

Na stronie internetowej Prokuratury Okręgowej w Lublinie zamieszczane są dane teleadresowe podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej.

■ Areszt Śledczy w Lublinie

Areszt Śledczy w 2023 r. prowadził współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Lublinie. Dwóch przedstawicieli Aresztu brało udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego.

Współpraca Aresztu z Zespołem Interdyscyplinarnym ma na celu jak najskuteczniejsze przeciwdziałanie przemocy domowej, którego ważnym elementem są oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec skazanych – osób stosujących przemoc domową.

■ Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie

W zakresie przeciwdziałania przemocy domowej m.in. współpracowano z Policją, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, prokuraturą, organizacjami pozarządowymi oraz placówkami oświaty w Lublinie.

W pracach Zespołu Interdyscyplinarnego brało udział dwóch przedstawicieli Sądu. Kuratorzy byli powołani oraz uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych utworzonych w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

■ Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lublinie

W pracach Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyło 2 członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Członkowie KRPA byli powoływani oraz uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych utworzonych w celu realizacji procedury „Niebieskie Karty” w rodzinach, których dotyczy problem nadużywania alkoholu.

■ Okręgowa Izba Lekarska w Lublinie

Przedstawiciel ochrony zdrowia (lekarz psychiatra) uczestniczył w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego jako członek Zespołu z ramienia Lubelskiej Izby Lekarskiej.

■ Stowarzyszenie AGAPE w Lublinie

W posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego uczestniczyło 2 przedstawicieli Stowarzyszenia AGAPE.

■ Ośrodek Leczenia Uzależnień w Lublinie

W pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Lublinie uczestniczył dyrektor Ośrodka, pełniący do września 2023 r. funkcję Zastępcy Przewodniczącego Zespołu. Dnia 8 września 2023 r. do składu nowego Zespołu Interdyscyplinarnego zostało powołanych siedmiu przedstawicieli Ośrodka.

Wnioski dotyczące dalszego wykonywania zadań zawartych w Programie:

W wyniku analizy danych sprawozdawczych z realizacji Programu w 2023 r. opracowano następujące wnioski:

- kontynuacja działań profilaktycznych, w tym informacyjno – edukacyjnych dla mieszkańców Miasta Lublin;
- kontynuacja kampanii informacyjnej skierowanej do podmiotów uprawnionych do wszczęcia i realizacji procedury „Niebieskie Karty”;
- dalsza realizacja przez Komendę Miejską Policji, MOPR i CIK projektu „Przyjazne patrole”, celem zwiększenia poziomu bezpieczeństwa osób małoletnich;
- kontynuacja upowszechniania informacji o konkretnych miejscach, gdzie udzielana jest pomoc dla osób dotkniętych przemocą domową;
- prowadzenie działań antyprzemocowych w grupach ryzyka, tj. wśród osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób po odbyciu kary pozbawienia wolności;
- specjalistyczne szkolenia dla pracowników służb świadczących profesjonalną pomoc osobom dotkniętym przemocą, uwzględniające specyficzne potrzeby specjalistów;
- dalsza realizacja działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy domowej stosowanej wobec seniorów;
- kontynuacja działań dotyczących profilaktyki przemocy w ramach programów wychowawczo – profilaktycznych w placówkach oświatowych;
- kontynuacja prowadzenia warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców;
- dalsza dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych dla poszczególnych służb zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej;
- działania nakierowane na zwiększanie świadomości rodziców nt. negatywnych konsekwencji stosowania przemocy wobec dzieci oraz stosowania przemocy w procesie wychowawczym;
- upowszechnianie wiedzy na temat problemu przemocy domowej wśród osób dorosłych;
- weryfikacja stereotypów dotyczących przemocy domowej;
- systematyczne szkolenia pracowników służb pierwszego kontaktu - dostarczanie wiedzy na temat zjawiska i uczenie umiejętności diagnozowania przemocy;
- propagowanie informacji na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz przeciwdziałania przemocy domowej w środkach masowego przekazu;
- kontynuacja udziału członków Zespołu i przedstawicieli instytucji świadczących profesjonalną pomoc dla osób dotkniętych przemocą w Akcji 16 dni Przeciw Przemocy oraz w Kampanii Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem;
- zabezpieczenie środków finansowych na działalność oraz obsługę administracyjną Zespołu Interdyscyplinarnego.